

ZAKON
O ZAŠTITI PUČANSTVA
OD ZARAZNIH BOLESTI

ZAKON O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuje se sustav zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, utvrđuju zarazne bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), mjere zaštite pučanstva od zaraznih bolesti koje se provode u svrhu sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, mjerodavni organi za donošenje mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, obveze zdravstvenih ustanova, pravnih osoba, poduzetnika i pojedinaca u poduzimanju mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) *Zarazna bolest* je bolest prouzročena biološkim agensom (bakterije, virusi, paraziti, gljivice) i/ili njegovim toksinima koji se neposredno i/ili posredno prenose na ljude, čije je sprječavanje, suzbijanje i kontrola od interesa za Federaciju;
- b) *Sprječavanje* zarazne bolesti podrazumijeva skup mjera koje se kontinuirano poduzimaju u cilju sprječavanja pojave zarazne bolesti;
- c) *Suzbijanje zarazne bolesti* je skup mjera koje se poduzimaju kod već prisutne zarazne bolesti, a u cilju onemogućavanja njenog daljeg širenja;
- d) *Eliminacija zarazne bolesti* je stanje koje podrazumijeva nepostojanje autohtonih slučajeva oboljenja unatoč prisutnosti uzročnika u populaciji;
- e) *Eradikacija* zarazne bolesti je stanje koje podrazumijeva nepostojanje autohtonih slučajeva oboljenja kao i nepostojanje uzročnika u populaciji;
- f) *Epidemija zarazne bolesti* je pojava zarazne bolesti, koja po vremenu i mjestu nastanka i broju pogođenih osoba, premašuje uobičajeno stanje, te zahtjeva hitnu akciju;
- g) *Zaraženo područje* je područje na kojem su otkriveni jedan ili više izvora zarazne bolesti i na kojima postoje uvjeti za njen nastanak i širenje;
- h) *Ugroženo područje* je područje na koje se, sa zaraženog područja, može prenijeti zarazna bolest i gdje postoje uvjeti za njeno širenje;
- i) *Epidemija od većeg epidemiološkog značaja* označava masovnu pojavu teških oblika zarazne bolesti i/ili smrti od zarazne bolesti, gdje postoji opasnost od nastanka težih ekonomskih i društvenih posljedica, kao i međunarodnog širenja bolesti;
- j) *Epidemija od manjeg epidemiološkog značaja* označava pojavu zarazne bolesti u epidemijском obliku teritorijalno ograničenu na manjem prostoru;
- k) *Pandemija zarazne bolesti* je pojava zarazne bolesti koja prelazi državne granice i širi se na veći dio svijeta ili svijet u cjelini, ugrožavajući ljude u svim zahvaćenim područjima;
- l) *Izvanredno stanje* označava iznenadan događaj u zajednici koji predstavlja rizik po javno zdravlje s vjerojatnošću višestrukog povećanja učestalosti obolijevanja i/ili umiranja u odnosu na uobičajeni broj oboljelih i/ili umrlih u određenoj populaciji, u određenom vremenskom razdoblju, kao i pojava posebno opasnog oboljenja ili sumnje da se takvo oboljenje pojavilo i zahtjeva brzu epidemiološku procjenu;
- m) *Epidemiološki nadzor* je stalno, sustavno prikupljanje, analiza i tumačenje podataka o zaraznim bolestima kao i pravovremene povratne informacije onima koji sudjeluju u prikupljanju podataka, u svrhu praćenja kretanja zaraznih bolesti, poduzimanja mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i epidemija;

- n) *Bolnička (hospitalna) infekcija/Infekcija nastala u zdravstvenoj ustanovi* je infekcija stečena za vrijeme pružanja zdravstvene usluge u zdravstvenoj ustanovi, a inficirana osoba nije bila u inkubaciji za tu bolest u vrijeme pružanja zdravstvene usluge;
- o) *Zdravstveno prosvjeđivanje* podrazumijeva proces kojim se pojedinci/grupe uče da se ponašaju na način usmjeren ka unaprjeđenju i održavanju zdravlja, kao i sprječavanju i suzbijanju zaraznih bolesti;
- p) *Zdravstveni nadzor* označava epidemiološko ispitivanje i, po potrebi, zdravstvene preglede osoba koje su bile u kontaktu s osobom oboljelim od zarazne bolesti i/ili kliconošom ili su boravili u zaraženom području;
- q) *Objekti pod sanitarnim nadzorom* su objekti u kojima se vrši proizvodnja i promet lijekova, medicinskih sredstava, životnih namirnica (hrana, voda za piće i voda koja se koristi za pripremanje hrane za ljude) i kozmetičkih sredstava; objekti u kojima se vrši odgojno-obrazovna djelatnost i organizira kolektivni smještaj djece i starih osoba; objekti u kojima se vrši dijagnostika, liječenje i njega bolesnika, kao i pružanje usluga tradicionalnih i alternativnih oblika liječenja, njege i uljepšavanja lica i tijela i nemedicinskih intervencija kojima je moguće narušavanje integriteta kože.
- r) *Zoonoze* su oboljenja zajednička za životinje i ljude.

Članak 3.

- (1) Zabranjuje se svaki vid diskriminacije na temelju rase, boje kože, spola, jezika, religije ili vjerovanja, političkih i drugih uvjerenja, nacionalnog i socijalnog porijekla, prilikom obavljanja radnji temeljem ovoga zakona i propisa donesenih temeljem ovoga zakona.
- (2) Izrazi koji imaju rodno značenje, a koji se koriste u ovom zakonu i propisima koji se donose temeljem ovoga zakona, obuhvataju na jednak način muški i ženski rod, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu.

Članak 4.

- (1) Svaki građanin ima pravo na zaštitu od zaraznih bolesti, kao i obvezu da štiti svoje zdravlje i zdravlje drugih od ovih bolesti.
- (2) Zdravstvene ustanove, pravne osobe, fizičke osobe, nositelji privatne prakse i građani dužni su da surađuju sa mjerodavnim organima uprave, kao i mjerodavnim zdravstvenim ustanovama i da im omogućе da obavljaju propisane zdravstvene preglede, uzimanje potrebnog materijala i provođenje drugih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti utvrđenih ovim zakonom.
- (3) Federalno ministarstvo zdravstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) na temelju izvješća Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod) prati kretanje zaraznih bolesti u zemlji i inozemstvu, te obavještava mjerodavne organe i usvaja programe, koordinira rad i osigurava mjere za provedbu programa u oblasti prevencije i sprječavanja širenja zaraznih bolesti i epidemija.
- (4) Programe iz stavka (3) ovoga članka utvrđuje Federalni ministar zdravstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar), a na prijedlog Federalnog zavoda, za svaku godinu ili za dulji period. Program mora odrediti mjere, njihove izvršitelje, rokove za izvršenje pojedinih zadaća, te potrebna financijska sredstva.
- (5) Zaštita pučanstva protiv unošenja zaraznih bolesti iz drugih zemalja uključuje mjere naložene ovim zakonom i Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.) i drugim međunarodnim ugovorima zaključenim ili ratificiranim od strane države Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 5.

- (1) Pri Federalnom ministarstvu osniva se Federalno povjerenstvo za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti radi obavljanja određenih stručno-metodoloških, doktrinarnih i konzultativnih poslova u oblasti zaštite pučanstva od zaraznih bolesti.

- (2) Povjerenstvo proučava probleme vezano za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, davanja i predlaganja stručnih mišljenja iz područja planiranja, programiranja i drugih bitnih pitanja iz oblasti zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, a na temelju izvješća Federalnoga zavoda.
- (3) Radi praćenja Programa obveznih imunizacija pučanstva protiv zaraznih bolesti u Federaciji, pri Federalnom ministarstvu osniva se i Stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju, koje pruža stručnu pomoć federalnom ministru u svezi sa razvojem politike obveznih imunizacija, sa posebnim osvrtom na: strategiju imunizacije; analizu i provedbu zacrtanih ciljeva u višegodišnjem strateškom planu imunizacije; procjenu podataka, dokumenata i materijala glede provedbe Programa oaveznih imunizacija na svim razinama, kao i njegovim financijskim implikacijama; izboru, sigurnosti i raspodjeli vakcina i mogućim kontraindikacijama.
- (4) Članove Federalnog povjerenstva iz stavka (1) i Stručnog savjetodavnog tijela iz stavka (3) ovoga članka imenuje federalni ministar iz reda istaknutih medicinskih stručnjaka, vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.
- (5) Članovi Federalnog povjerenstva iz stavka (1) i Stručnog savjetodavnog tijela iz stavka (3) ovoga članka imenuju se na period od četiri godine i imaju pravo na naknadu za svoj rad, koju posebnim rješenjem utvrđuje federalni ministar.

Članak 6.

- (1) Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude (u daljnjem tekstu: zoonoze), organizira se i provodi u suradnji s organima uprave i drugim organizacijama i ustanovama mjerodavnim za poslove veterinarstva, sukladno zakonu.
- (2) Mjere za sprječavanje i kontrolu zoonoza provode ovlaštene zdravstvene ustanove u suradnji sa mjerodavnim tijelima i organizacijama u oblasti veterinarstva, uključujući obvezno međusobno obavješćivanje o nastanku i kretanju tih bolesti, te usklađeno organiziranje i provođenje epidemioloških, sanitarnih i drugih mjera za sprječavanje i suzbijanje.
- (3) Kratkoročne i dugoročne preventivne mjere i programe za zaštitu zdravlja pučanstva od zoonoza donosi federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda, uz suglasnost federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
- (4) Programima će se utvrditi mjere, izvođači, rokovi i sredstva za njihovu provedbu.

II – ZARAZNE BOLESTI

Članak 7.

Zarazne bolesti u smislu ovoga zakona su:

R/b	BOLEST		10 MKB
1	AMOEBIASIS	AMEBIJAZA	A 06
2	ANTHRAX	ANTRAKS/CRNI PRIŠT	A 22
3	BOTULISMUS	BOTULIZAM	A 05.1
4	BRUCELLOSIS	BRUCELOZA	A 23
5	CHLAMYDIASIS (LIMPHOGRANULOMA VENEREUM; INCECTIONES SEXUALES CHLAMYDIALES ALIAE)	KLAMIDIJAZA (VENERIČNI LIMFOGRANULOM; OSTALE SPOLNE INFEKCIJE PROUZROČENE KLAMIDIJOM)	A 55-A 56

6	CHOLERA	KOLERA	A 00
7	CRYPTOSPORIDIASIS	KRIPTOSPORIDIJAZA	A 07.2
8	DIPHTHERIA	DIFTERIJA	A 36
9	DYSENTERIA/SHIGELLOSIS	DIZENTERIJA/SRDOBOLJA	A 03
10	ECHINOCOCCOSIS	EHINOKOKOZA	B 67
11	ENCEPHALITIS / MENINGITIS VIRALIS	VIRUSNA UPALA MOZGA/ MOŽDANICA	A 85-A 87
12	ENTERITIS CAMPYLOBACTERIALIS	INFEKCIJA CRIJEVA UZROKOVANA KAMPILOBAKTEROM	A 04.5
13	ENTERITIS YERSINIOSA ENTEROCOLITICA	INFEKCIJA CRIJEVA KOJU UZROKUJE YERSINIA ENTEROCOLITICA)	A 04.6
14	FEBRES HAEMORRHAGICAE PRAETER FEBRIS HAEMORRHAGICAE CUM SYNDROMA RENALI	HEMORAGIJSKE GROZNICE OSIM HEMORAGIJSKE GROZNICE SA BUBREŽNIM SINDROMOM	A 91; A92; A96; A98
15	FEBRIS FLAVA	ŽUTA GROZNICA	A 95
16	FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALI	HEMORAGIJSKA GROZNICA S BUBREŽNIM SINDROMOM	A 98.5
17	GONORRHOEA	GONOREJA	A54.0-A54.3; A54.5-A54.6
18	HEPATITIS VIROSA A	VIRUSNA ŽUTICA A	B 15
19	HEPATITIS VIROSA B	VIRUSNA ŽUTICA B	B 16
20	HEPATITIS VIROSA C	VIRUSNA ŽUTICA C	B 17.1
21	SYNDROMA DEFICIENTIAE IMMUNITATIS ACQUISITAE –AIDS, HIV infection	Stečeni sindrom imunodeficijencije (AIDS) i HIV infekcija	B 20-B 24
22	INFECTIO INTESTINALIS PER ESCHERICHIAM COLI ENTEROTOXIGENEM (STEC/VTEC)	INFEKCIJA CRIJEVA ENTEROTOKSIGENOM ESCHERICHIA COLI (SHIGA TOKSIN-TEC, VEROTOKSIN-VTEC)	A 04.1
23	INFECTIONES INTESTINALES VIRALES ET INFECTIONES INTESTINALES ALIAE, SPECIFICATAE	VIRUSNE I OSTALE SPECIFIČNE CRIJEVNE INFEKCIJE	A 08
24	INFLUENZA	GRIPA	J 10-J11
25	INTOXICATIO ALIMENTARIS INFECTIOSA	ZARAZNO TROVANJE HRANOM	A 04,7-A04.9; A 05
26	LAMBLIASIS/GIARDIASIS	LAMBLIJAZA/DŽARDIJAZA	A 07.1
27	LEGIONELLOSIS	LEGIONELOZA/LEGIONARSKA BOLEST	A 48.1-A 48.2
28	LEISHMANIASIS	LIŠMANIJAZA	B 55
29	LEPTOSPIROSIS	LEPTOSPIROZA	A 27
30	LISTERIOSIS	LISTERIOZA	A 32

31	MALARIA	MALARIJA	B 50-B54
32	MORBILLI	MALE BOGINJE	B 05
33	MORBUS CREUTZEFELD-JAKOB	CREUTZEFELD-JAKOBOVA BOLEST	A 81.0
34	MORBUS LYME	LAJMSKA BOLEST	A 69.2
35	MORBUS MENINGOCOCCICA	MENINGOKOKNA BOLEST	A 39.0-A39.2
36	MORBUS PER HAEMOPHILUM INFLUENZAE TIPE b INVASIVUS	HAEMOPHILUS INFLUENZAE TIP b INVAZIVNA BOLEST	G 00.0;A41.3; J 14
37	MORBUS PNEUMOCOCCICA INVASIVUS	PNEUMOKOKNA INVAZIVNA BOLEST	G00.1;A40.3; J13
38	PAROTITIS EPIDEMICA	ZAUŠNJACI	B 26
39	PERTUSSIS	VELIKI KAŠALJ	A37
40	PESTIS	KUGA	A 20
41	POLYOMIELITIS ANTERIOR ACUTA	AKUTNA DJEČJA PARALIZA	A 80
42	Q-FEBRIS	Q-GROZNICA	A 78
43	RABIES	BJESNOĆA	A 82
44	RUBEOLA	RUBEOLA/CRVENKA	B 06; P35.0
45	SALMONELLOSES ALIAE	DRUGE SALMONELOZE	A 02.0
46	SARS	TEŠKI AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM	U 04
47	SCABIES	ŠUGA	B 86
48	SCARLATINA	ŠARLAH	A 38
49	SYPHILIS	SIFILIS	A50-A53
50	TETANUS	TETANUS/ZLI GRČ	A33-A 35
51	TOXOPLASMOSIS	TOKSOPLAZMOZA	B 58
52	TRICHINELLOSIS	TRIHINELOZA	B 75
53	TUBERCULOSIS	TUBERKULOZA	A 15-A 19
54	TULAREMIA	TULAREMIJA	A 21
55	TYPHUS ABDOMINALIS;PARATYPHUS	TRBUŠNI TIFUS; PARATIFUS	A 01
56	VARIOLA VERA	VELIKE BOGINJE	B 03
57	WEST NILE FEBRIS	ZAPADNONILSKA GROZNICA/GROZNICA ZAPADNOGA NILA	A 92.3

Članak 8.

- (1) Ako se pojavi opasnost od zarazne bolesti koja nije navedena u članku 7. ovoga zakona, a koja u većoj mjeri može ugroziti zdravlje pučanstva Federacije, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije BiH), na prijedlog Federalnog ministarstva može donijeti odluku da takvu bolest proglasi zaraznom bolešću čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju, kao i odrediti sve potrebne mjere, uvjete, način provođenja, izvršitelje, te sredstva za provođenje sukladno ovom zakonu, kao i mjera propisanih međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.).
- (2) Odluka iz stavka (1) ovoga članka sačinjava se na temelju prijedloga Federalnog zavoda u suradnji sa Federalnim povjerenstvom za zaštitu pučanstva od zaraznih

bolesti, i sadrži: naziv zarazne bolesti, mjere za njeno sprječavanje i suzbijanje, način njihovog provođenja i sredstva neophodna za provođenje tih mjera.

- (3) O odluci donesenoj u smislu stavka (2) ovoga članka, Vlada Federacije BiH na odgovarajući način obavještava javnost.

Članak 9.

- (1) U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti suglasno odredbi članka 2. stavak (1) toč. f), i) i j) ovoga zakona ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili mjerodavno tijelo Europske unije, Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra utvrđuje bitan interes Vlade Federacije BiH za nabavu roba, usluga i radova u cilju sprječavanja i suzbijanja te zarazne bolesti.
- (2) Stručne kriterije za utvrđivanje bitnog interesa Vlade Federacije BiH za slučaj iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje Federalni zavod, za svaki pojedinačni slučaj koji nastupi, te iste dostavlja federalnom ministru, a radi provođenja daljnjeg postupka prema Vladi Federacije BiH.

III - MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 10.

- (1) Mjere zaštite za sprječavanje i suzbijanje od zaraznih bolesti (u daljnjem tekstu: mjere) obavljaju zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici, druge pravne i fizičke osobe i poduzetnici primjenom metoda i sredstava sukladno najnovijim znanstvenim medicinskim saznanjima, na temelju ovoga zakona i drugih zakona iz oblasti zdravstvene zaštite.
- (2) Organizaciju, nadzor provedbe i financiranje mjera iz stavka (1) ovoga članka vrše mjerodavni organi Federacije, kantona i organi lokalne samouprave, sukladno zakonu.
- (3) Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti vrši se provođenjem općih i posebnih, odnosno vanrednih i drugih mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti sukladno ovom zakonu.
- (4) Opće mjere iz stavka (3) ovoga članka obavljaju zdravstvene ustanove, druge pravne osobe i fizičke osobe i poduzetnici sukladno ovom zakonu.
- (5) Posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti iz stavka (1) ovoga članka obavljaju zdravstvene ustanove, a kod zoonoza, i pravne i fizičke osobe koje se bave veterinarskom medicinom sukladno ovom zakonu.
- (6) Posebne mjere iz stavka (5) ovoga članka mogu obavljati i druge pravne osobe, odnosno poduzetnici u suradnji sa zdravstvenim ustanovama.

A. OPĆE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 11.

- (1) Opće mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se kontinuirano i obuhvataju:
 - a) Provođenje preventivnih i promotivnih aktivnosti za očuvanje i unaprjeđenje zdravlja ljudi - zdravstveno prosvjećivanje;
 - b) Osiguranje higijenski ispravne vode za piće, kao i sanitarna zaštita izvorišta, objekata i uređaja koji služe za opskrbu vodom za piće;
 - c) Osiguranje zdravstveno ispravnih životnih namirnica i sanitarno-higijenskih uvjeta za njihovu proizvodnju, skladištenje i promet;
 - d) Osiguranje higijenski ispravne vode u rekreacijskim bazenima, u rekreacijskim objektima, javnim kupalištima i prirodnim ljekovitim banjama i drugim vodama od javnozdravstvenog interesa;

- e) Uklanjanje ljudskih i životinjskih izlučevina, leševa, organa i tkiva, otpadnih voda i drugih otpadnih tvari, na način i pod uvjetima koji ne ugrožavaju zdravlje pučanstva;
 - f) Održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u objektima pod sanitarnim nadzorom i drugim objektima u kojima se obavlja javna djelatnost i na javnim mjestima.
- (2) Provođenje preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u naseljenim mjestima, na javnim površinama, u stambenim objektima u privatnom i zajedničkom vlasništvu, u sredstvima javnog saobraćaja, u objektima pod sanitarnim nadzorom i njihovoj neposrednoj okolini, na sredstvima, predmetima i drugim mjestima na kojima je potrebno uklanjanje uzročnika zaraznih bolesti i njihovih prenositelja, te u drugim objektima u kojima se obavlja društvena, gospodarska ili javna djelatnost.
 - (3) Mjere iz stavka (1) ovoga članka, organiziraju i provode mjerodavni organi Federacije i kantona, organi jedinica lokalne samouprave, zdravstvene ustanove, gospodarska društva, poduzetnici, druge pravne osobe i građani sukladno ovom i posebnim zakonima.

Članak 12.

- (1) Mjerodavni organi Federacije i kantona, organi jedinica lokalne samouprave, gospodarska društva, ustanove, poduzetnici i druge pravne osobe, dužni su osigurati osnovne uvjete za održavanje osobne i opće higijene na javnim i radnim mjestima.
- (2) Gospodarska društva, ustanove, poduzetnici i druge pravne osobe iz stavka (1) ovoga članka dužni su u svojim objektima i njihovoj okolini osigurati propisane sanitarno-tehničke uvjete, održavati higijenu i uklanjati otpadne materije na način koji ne ugrožava zdravlje ljudi i životnu sredinu.
- (3) U objektima pod sanitarnim nadzorom iz članka 11. stavak (1) ovoga zakona provodi se kontrola mikrobiološke čistoće površine postrojenja, opreme, uređaja, pribora, prijevoznih sredstava i ruku osoba. Kontrola mikrobiološke čistoće može se provoditi i u drugim objektima ako za to postoji epidemiološka indikacija.
- (4) Obveza uklanjanja otpadnih materija na način iz stavka (2) ovoga članka odnosi se i na vlasnike privatnih posjeda.
- (5) Posebni sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti moraju biti ispunjeni u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava, objektima socijalne zaštite, objektima za smještaj učenika i studenata, objektima za proizvodnju i promet hrane i predmeta opće uporabe, objektima za snabdijevanje vodom za piće, bazenima za kupanje i kupalištima, salonima za njegu i uljepšavanje, odgojno-obrazovnim ustanovama, te objektima i sredstvima javnog saobraćaja.
- (6) Posebni propis o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima objekata iz stavka (4) ovoga članka, te propis o uvjetima higijensko-zdravstvene ispravnosti vode u rekreacijskim bazenima, u rekreacijskim objektima, javnim kupalištima i prirodnim ljekovitim banjama i drugih voda od javnozdravstvenog interesa donosi federalni ministar.

Članak 13.

- (1) Preventivna dezinfekcija se obavlja kao povremena ili kontinuirana.
- (2) Preventivna dezinfekcija se obvezno vrši u tijeku proizvodnje i prometa vode za piće, hrane, predmeta opće uporabe, lijekova i medicinskih sredstava.
- (3) Povremena preventivna dezinfekcija se obvezno obavlja i u objektima za smještaj, boravak i prijevoz određenih kategorija pučanstva kao što su: predškolske ustanove, škole, dječji i đачki domovi, sredstva javnoga prevoza, odmarališta i ustanove socijalne zaštite.
- (4) Preventivna dezinfekcija se obvezno vrši u svim prostorima i objektima iz članka 11. točka f) ovoga zakona.
- (5) Kontinuirana dezinfekcija podrazumijeva i svakodnevnu dezinfekciju pribora, predmeta, opreme, radnih površina i sanitarnih prostorija u svim objektima u kojima se priprema,

proizvodi, čuva ili poslužuje hrana, te u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a obvezni su je provoditi i korisnici površina, prostorija ili objekata iz članka 11. točka f) ovoga zakona, kao kontinuirani svakodnevni proces u održavanju higijene osobnog ili poslovnog prostora.

- (6) Kontinuirana dezinfekcija se obvezno vrši u zdravstvenim ustanovama na svim mjestima i stvarima na kojima nije moguće izvršiti sterilizaciju, a za koje se zahtijeva odgovarajući stupanj mikrobiološke čistoće.
- (7) Provođenje i financiranje preventivne dezinfekcije obveza je vlasnika ili korisnika prostora i objekata.

Članak 14.

- (1) Dezinfekcija se obavlja kao preventivna i sustavna.
- (2) Preventivna dezinfekcija se obvezno vrši u svim prostorima i objektima iz članka 11. točka f) ovoga zakona.
- (3) Provođenje i financiranje preventivne dezinfekcije je obveza vlasnika ili korisnika prostora i objekata.
- (4) Sustavna dezinfekcija se obvezno vrši na javnim površinama na kojima je utvrđeno povećano razmnožavanje insekata koji mogu biti prenositelji zaraznih bolesti.
- (5) Organizaciju i nadzor provedbe sustavne dezinfekcije obavlja mjerodavni kantonalni organ i/ili organ lokalne samouprave za područje iz svoje ovlasti, vrši izbor izvođača sukladno propisima o javnim nabavama i financira troškove provođenja sustavne dezinfekcije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa.

Članak 15.

- (1) Deratizacija se obavlja kao preventivna i kao obvezna sustavna deratizacija.
- (2) Preventivna deratizacija se obvezno vrši u svim prostorima i objektima iz članka 11. točka f) ovoga zakona.
- (3) Provođenje i financiranje preventivne deratizacije obveza je vlasnika ili korisnika prostora i objekata.
- (4) Obvezna sustavna deratizacija se vrši na javnim i privatnim površinama, u stambenim objektima u zajedničkom i privatnom vlasništvu, objektima pravnih osoba, individualnim zanatskim, ugostiteljskim objektima, te u drugim objektima u kojima postoji mogućnost razmnožavanja glodara koji prenose zarazne bolesti.
- (5) Obvezna sustavna deratizacija se provodi najmanje dva puta godišnje u svim naseljenim mjestima kao proljetna i jesenja.
- (6) Mjerodavni kantonalni organ dužan je donijeti program provođenja obvezne sustavne deratizacije, financirati troškove provođenja obvezne sustavne deratizacije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa, organizirati i nadzirati provođenje obvezne sustavne deratizacije za svoje područje. Izbor izvođača vrši se sukladno propisima o javnim nabavama.
- (7) Iznimno od stavka (6) ovoga članka, ukoliko mjerodavni kantonalni organ nije donio program obvezne sustavne deratizacije na godišnjoj razini, organ lokalne samouprave može donijeti program provođenja obvezne sustavne deratizacije, financirati troškove provođenja obvezne sustavne deratizacije na javnim površinama i objektima od općeg i zajedničkog interesa, organizirati i nadzirati provođenje obvezne sustavne deratizacije za svoje područje. Izbor izvođača vrši se sukladno propisima o javnim nabavama.
- (8) Aktivnosti navedene u stavku (6) ovoga članka, mjerodavni kantonalni organi provode za objekte koji se financiraju iz proračuna kantona, a aktivnosti navedene u stavku (7) ovoga članka, mjerodavni organ lokalne samouprave za područje svoje općine za sve objekte i prostore, osim onih koji se financiraju iz proračuna kantona.

Članak 16.

- (1) Dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju obavljaju zdravstvene ustanove, druge pravne osobe ili poduzetnici sukladno ovom zakonu, koji ispunjavaju propisane uvjete glede potrebnog broja i stručne spreme kadrova, tehničke opremljenosti, poslovnog prostora, skladišta, opreme i zaštitnih sredstava, i drugih potrebnih uvjeta za provođenje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koje posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.
- (2) Federalni ministar rješenjem utvrđuje ispunjenost uvjeta za zdravstvene ustanove, druge pravne osobe ili poduzetnike za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.
- (3) Federalni ministar posebnim propisom bliže uređuje način, rokove i uvjete izvođenja obvezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije.

B. POSEBNE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 17.

Posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

- a) Rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze - epidemiološko ispitivanje;
- b) Postavljanje dijagnoze zarazne bolesti;
- c) Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti;
- d) Prijavljivanje;
- e) Ciljano zdravstveno prosvjećivanje i savjetovanje;
- f) Prijevoz, izolacija, karantena i obvezno liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti;
- g) Zdravstveni nadzor;
- h) Imunoprofilaksa i hemoprofilaksa; i
- i) Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija po epidemiološkim indikacijama.

Članak 18.

- (1) Mjere utvrđene u toč. a) - h) članka 17. ovoga zakona organiziraju i provode zdravstvene ustanove, zdravstveni djelatnici, drugi oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti, kao i druge pravne osobe koje mogu organizirati zdravstvenu djelatnost i posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti za svoje uposlene, sukladno zakonu.
- (2) Mjeru dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije po epidemiološkim indikacijama utvrđenu točkom i) članka 17. ovoga zakona, osim u zdravstvenim ustanovama, školama, predškolskim ustanovama i drugim objektima u kojima borave djeca, mladež i stare osobe, provode i druge pravne osobe i poduzetnici, sukladno ovom zakonu.

Članak 19.

- (1) Provođenje posebnih mjera se određuje posebnim programima i stručno-metodološkim uputama, sukladno zakonu.
- (2) Programe za sprječavanje, suzbijanje, eliminaciju i eradikaciju određenih zaraznih bolesti, kao i programe provođenja međunarodnih programa za vršenje nadzora nad zaraznim bolestima priprema Federalni zavod.
- (3) Programe utvrđene u st. (1). i (2) ovoga članka, na prijedlog Federalnoga zavoda, donosi federalni ministar.
- (4) Programi iz st. (1). i (2) ovoga članka sadrže propisane mjere koje se provode u odnosu na određene zarazne bolesti, podatke o teritoriju na kojem će se mjere provoditi, sudionicima u postupku provođenja mjera, vremenu i rokovima za provođenje tih mjera, njihovom praćenju i evaluaciji, kao i podatke o izvoru sredstava za realizaciju tih programa.

Rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze - epidemiološko ispitivanje

Članak 20.

- (1) Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze, obavlja se epidemiološko izviđanje i osmatranje terena i epidemiološko ispitivanje (anketiranje) radi otkrivanja izvora i načina širenja zarazne bolesti, kao i radi otkrivanja epidemije zarazne bolesti, utvrđivanja uzročnika epidemije zarazne bolesti i sprječavanja i suzbijanja bolesti.
- (2) Epidemiološko ispitivanje (anketiranje) radi otkrivanja izvora i načina širenja zarazne bolesti, kao i radi otkrivanja epidemije zarazne bolesti, utvrđivanja uzročnika epidemije zarazne bolesti i sprječavanja i suzbijanja bolesti obvezno se obavlja u slučaju:
 - a) pojave epidemije zarazne bolesti;
 - b) sumnje da postoji oboljenje od kolere, kuge, velikih boginja, žute groznice, virusnih hemoragičkih groznica, poliomijelitisa, difterije, malih boginja i botulizma;
 - c) pojave zarazne bolesti: kolere, kuge, velikih boginja, žute groznice, virusne hemoragijske groznice, poliomijelitisa, difterije, malih boginja, trbušnog tifusa, paratifusa, druge salmoneloze, šigeloze, kampilobakterioze, jersinioze, tularemije, antraksa, bruceloze, leptospiroze, listerioze, velikog kašlja, meningokokne bolesti, legioneloze, sifilisa, gonoreje, lajmske bolesti, ornitoze-psitakoze, Q-groznice, bjesnoće, krpeljskog virusnog encefalitisa, virusnog hepatitisa (A, B, C, E), malarije, lajšmanijaze, tetanusa, trihineloze, sindroma urođene rubeole, botulizma i Krojcfeld-Jakobove bolesti;
 - d) pri pojavi ili sumnji na zaraznu bolest nepoznatog uzročnika;
 - e) ispitivanja krvi rizičnih skupina pučanstva (intravenozni korisnici droga, seksualni radnici/ce i osobe koje su na izdržavanju zatvorske kazne) od krvlju i spolno prenosivih i drugih bolesti od javnozdravstvenog značaja;
 - f) ispitivanja trudnica na HBs antigen, a prema epidemiološkim indikacijama na virusnu žuticu B i C, HIV, citomegaloviruse i toksoplazmu.
- (3) Epidemiološko ispitivanje iz stavka (1) ovoga članka se nalaže prijavom doktora medicine koji utvrdi/posumnja na zaraznu bolest iz članka 7. ovoga zakona, a provode ga domovi zdravlja koji imaju adekvatno organiziranu higijensko–epidemiološku službu, u suradnji sa mjerodavnim kantonalnim zavodom za javno zdravstvo, a u slučaju da domovi zdravlja nemaju adekvatno organiziranu higijensko-epidemiološku službu te poslove obavlja mjerodavni kantonalni zavod za javno zdravstvo.
- (4) Epidemiološko ispitivanje obvezno se obavlja i kod darovatelja krvi, sjemena i organa, a provodi se sukladno propisima donesenim na temelju Zakona o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja („Službene novine Federacije BiH“, broj 75/09). Ispitivanje obavljaju specijalizirane laboratorije utvrđene Zakonom o krvi i krvnim sastojcima („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) i Zakonom o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja, kao i propisima donesenim temeljem tih zakona.
- (5) Ispitivanja krvi iz stavka (2) toč. e) i f) i stavka (4) ovoga članka vrši se uz informirani pristanak.
- (6) Osoba koja daje podatke u postupku epidemiološkog ispitivanja dužna je dati točne i potpune podatke od značaja za otkrivanje izvora i načina širenja zarazne bolesti, odnosno za otkrivanje, sprječavanje i suzbijanje epidemije te zarazne bolesti, kao i da se, po potrebi, podvrgne određenim medicinskim ispitivanjima.

Postavljanje dijagnoze zarazne bolesti

Članak 21.

- (1) Postavljanje dijagnoze zarazne bolesti provodi se sukladno pravilima struke, stručnim kriterijima i propisima donesenim na temelju ovoga zakona.

- (2) Posebnim propisom bliže se uređuju kriteriji za definicije slučajeva i standardne operativne procedure vezano za sustav nadzora i odgovora u svezi sa javnozdravstvenom prijetnjom iz stavka (1) ovoga članka, a koje donosi federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda sukladno međunarodnim preporukama i aktuelnim znanstvenim dokazima i podacima.

Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti

Članak 22.

- (1) Laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemija zaraznih bolesti (u daljnjem tekstu: laboratorijsko ispitivanje) vrši se u svim slučajevima pojave ili sumnje na pojavu zarazne bolesti, u kojima je utvrđivanje uzročnika zarazne bolesti neophodno za postavljanje dijagnoze, sukladno kriterijima definicije slučaja, kao i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemije zarazne bolesti.
- (2) Laboratorijsko ispitivanje iz stavka (1) ovoga članka obavljaju zdravstvene ustanove koje ispunjavaju propisane uvjete za vršenje laboratorijskih ispitivanja iz oblasti mikrobiologije, sukladno ovom zakonu (u daljnjem tekstu: mikrobiološka laboratorija).
- (3) Provjeru laboratorijskih nalaza laboratorija iz stavka (2) ovoga članka, potvrdu identifikacije ili identifikaciju i klasifikaciju uzročnika određenih zaraznih bolesti vrše akreditirane zdravstvene ustanove (u daljnjem tekstu: referentne laboratorije), sukladno ovom zakonu ili posebnim zakonima koji reguliraju ovu oblast.
- (4) Bliže uvjete glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze, posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.
- (5) Federalni ministar rješenjem određuje u kojim se zdravstvenim ustanovama može obavljati laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjera (verifikacija) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze.
- (6) Spisak mikrobioloških laboratorija i referentnih laboratorija koje mogu da vrše ispitivanja utvrđena rješenjem federalnog ministra objavljuje se godišnje u "Službenim novinama Federacije BiH".

Članak 23.

- (1) Mikrobiološki laboratorij koji vrši laboratorijsko ispitivanje obvezan je mjerodavnom kantonalnom i Federalnom zavodu prijaviti potvrđene uzročnike:
- 1) Bacillus anthracis;
 - 2) Bordetella pertussis;
 - 3) Borrelia spp;
 - 4) Brucella spp;
 - 5) Campylobacter spp, enteropatogenic;
 - 6) Chlamydia trachomatis;
 - 7) Clostridium botulinum; Clostridium perfringens;
 - 8) Clostridium tetani;
 - 9) Corynebacterium diphtheriae, qui producere toxins;
 - 10) Echinococcus spp;
 - 11) Entamoeba histolytica;
 - 12) Escherichia coli, enterohaemorrhagic, enterotoxic;
 - 13) Giardia lamblia;
 - 14) Francisella tularensis;
 - 15) Hantaan virusi;

- 16)Uzročnike ostalih hemoragičnih groznica;
- 17)HIV (potvrđeni, a ne reaktivni);
- 18)Haemophilus influenzae (invazive);
- 19)Hepatitis virus (types);
- 20)Influenza virusi;
- 21)Legionella spp.;
- 22)Leptospira interrogans;
- 23)Listeria monocytogenes;
- 24)Morbili;
- 25)Mumps virus;
- 26)Mycobacterium tuberculosis complex;
- 27)Mycoplasma pneumoniae;
- 28)Neisseria meningitides;
- 29)Neisseria gonorrhoeae;
- 30)Plasmodium spp.;
- 31)Polio virus;
- 32)Rabies virus;
- 33)Rickettia spp;
- 34)Rubella virus;
- 35)Rota virus;
- 36)Salmonella spp.;
- 37)Shigella spp.;
- 38)SARS coronavirus;
- 39)Streptococcus pneumoniae (invasive);
- 40)Streptococcus pyogenes (invasive);
- 41)Staphylococcus aureus – MRSA;
- 42)Treponema pallidum;
- 43)Trichinella spiralis;
- 44)Variola virus;
- 45)West Nile Virus;
- 46)Vibrio cholerae O1 et O139;
- 47)Yersinia enterocolitica;
- 48)Yersinia pestis;
- 49)Coxiella burnetii.

- (2) Mikrobiološki laboratorij obvezan je prijaviti i svaki slučaj izolacije bakterija neuobičajeno otpornih na antibiotike.
- (3) Bliže uvjete o vršenju laboratorijskih ispitivanja, načinu vođenja podataka o laboratorijskim ispitivanjima, načinu obavještanja i rokovima za davanje obavještenja o dobijenim rezultatima posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.

Prijavljivanje

Članak 24.

- (1) Obveznom prijavljivanju, sukladno ovom zakonu, podliježu:
 - a) svako oboljenje/smrt od zarazne bolesti iz članka 7. ovoga zakona;
 - b) sumnja na difteriju, epidemijski meningitis, virusne hemoragijske groznice, koleru, kugu, dječju paralizu, plućni antraks i bolest nepoznatog uzroka;
 - c) svaka epidemiju ili sumnja na epidemiju zarazne bolesti;
 - d) svako izlučivanje uzročnika trbušnog tifusa, drugih salmonela, šigela, kampilobaktera, Yersinia i lamblije;
 - e) svako nosilaštvo virusa hepatitisa B i C, HIV-a, uzročnika malarije;
 - f) svaki ugriz i/ili kontakt s bijesnom životinjom ili životinjom sumnjivom na bjesnoću;
 - g) svaki slučaj akutne flakcidne paralize;

- h) svaka postvakcinalna komplikacija;
 - i) infekcija unutar zdravstvenih ustanova (u daljnjem tekstu: bolnička infekcija);
 - j) rezistencija bakterija na antimikrobne lijekove;
 - k) laboratorijski utvrđen uzročnik zarazne bolesti;
 - l) svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa.
- (2) Prijavljivanje iz stavka (1) ovoga članka vrše zdravstvene ustanove, druge pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost sukladno zakonu, privatna zdravstvena praksa i zdravstveni djelatnici sukladno ovom zakonu, a u roku od 24 sata.
- (3) Doktor medicine ili drugi zdravstveni djelatnik koji utvrdi oboljenje, sumnju da postoji oboljenje, ozljeda ili smrt od zarazne bolesti iz stavka (1) ovoga članka, a ne nalazi se na dužnosti u zdravstvenoj ustanovi, dužan je o tome, bez odlaganja, obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu.

Članak 25.

- (1) O svakom oboljenju od: bjesnila, bruceloze, antraksa, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, Q-groznice, salmoneloze, trihineloze, tularemije i drugih zoonoza, zdravstvena ustanova, odnosno nositelj privatne prakse koja utvrdi oboljenje dužna je odmah obavijestiti mjerodavnu veterinarsku stanicu, odnosno organ uprave mjerodavan za poslove veterinarstva.
- (2) Veterinarska stanica, odnosno fizička osoba koja pruža veterinarske usluge, dužna je odmah obavijestiti zdravstvenu ustanovu, odnosno mjerodavno kantonalno ministarstvo zdravstva o svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stavka (1) ovoga člana.

Članak 26.

Poseban propis o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti utvrđenih ovim zakonom donosi federalni ministar.

Članak 27.

Savjetovanje i testiranje na HIV/AIDS je dobrovoljno i povjerljivo, shodno razvijenim Protokolima za dobrovoljno, povjerljivo savjetovanje i testiranje na HIV u BiH.

Članak 28.

- (1) Za primjenu Međunarodnih zdravstvenih propisa (MZP) i drugih međunarodnih propisa i preporuka Svjetske zdravstvene organizacije (SZO) i Europske unije (EU) na koje se BiH obvezala u svezi sa sprječavanjem, suzbijanjem i prenošenjem zaraznih bolesti od međunarodnog značaja u Federaciji, mjerodavan je Federalni zavod koji je dostupan za komunikaciju i relevantne informacije 24 sata, 365 dana u godini.
- (2) Obveza Federalnog zavoda je obrada primljenih i slanje hitnih informacija o zaraznim bolestima koje mogu predstavljati prijetnju po javno zdravlje od međunarodnog značaja. Dostavljanje informacija o registriranom oboljevanju od zaraznih bolesti i njihova razmjena sa kontakt točkom u Federaciji za odnose sa Ministarstvom civilnih poslova BiH obavlja se u roku 24 sata putem najefikasnijeg dostupnog sredstva komunikacije, po pravilu, u pisanoj formi, koji se dalje upućuje u MZP sustav ranog uzbunjivanja Svjetske zdravstvene organizacije.
- (3) Federalni zavod o registriranom oboljevanju od zaraznih bolesti vrši objedinjavanje podataka preko mreže kantonalnih zavoda za javno zdravlje, kao mjerodavnih lokalnih kontakt točaka.
- (4) Poseban propis o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti u sustav primjene Međunarodnih zdravstvenih propisa (MZP) utvrđenih ovim zakonom donosi federalni ministar.

Članak 29.

- (1) Federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda, naredbom proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od većeg epidemiološkog značaja, te određuje

zaraženo, odnosno ugroženo područje, najkasnije u roku od pet (5) dana od dostavljanja prijedloga.

- (2) Kantonalni ministar, na prijedlog kantonalnog zavoda za javno zdravstvo, naredbom proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od manjeg epidemiološkog značaja, te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje unutar granica kantona, najkasnije u roku od pet (5) dana od dostavljanja prijedloga.
- (3) U federalnom i kantonalnim proračunima neophodno je planirati sredstva za pokrivanje troškova nastalih u slučaju epidemija zaraznih bolesti u zaraženim, odnosno ugroženim područjima, na teritorijama za koje su mjerodavni.

Ciljano zdravstveno prosvjećivanje i savjetovanje

Članak 30.

- (1) Zdravstvene ustanove, drugi oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti i zdravstveni djelatnici dužni su provoditi ciljano zdravstveno prosvjećivanje i savjetovanje oboljelih, članova njihovih obitelji i drugih osoba iz njihove neposredne okoline koje su u riziku od oboljevanja od zaraznih bolesti, da ih pouče o načinu zaštite od zarazne bolesti, sukladno ovom zakonu.
- (2) Kao mjera sprječavanja i kontrole zaraznih bolesti provodi se ciljano zdravstveno prosvjećivanje osoba koje rade u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju pučanstva pitkom vodom, a koje na svojim radnim mjestima dolaze u dodir sa namirnicama, odnosno pitkom vodom, kao i osoba koje rade u objektima za pružanje higijenske njege pučanstvu, poslovima pružanja nemedicinskih estetskih intervencija kojima se narušava integritet kože (javna kupatila, berbernice, frizerski i kozmetički saloni i dr.), te osoba koje rade u proizvodnji ili prometu kozmetičkih sredstava.
- (3) Troškove ciljanog zdravstvenog prosvjećivanja iz stavka (2) ovoga članka snosi poslodovac.
- (4) Bliže odredbe o sadržaju i načinu provođenja ciljanog zdravstvenog prosvjećivanja iz stavka (2) ovoga članka, posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.

Prijevoz, izolacija, karantena i obvezno liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti

Članak 31.

Osobe koje su oboljele ili se sumnja da boluju od zarazne bolesti, moraju se tretirati sukladno zakonu u svim slučajevima gdje bi propuštanje liječenja ugrozilo zdravlje drugih ljudi ili prouzročilo širenje zarazne bolesti.

Članak 32.

- (1) Osobe oboljele od zaraznih bolesti prevoze se pod uvjetima i na način koji će spriječiti širenje zaraznih bolesti.
- (2) Osobe za koje je određena izolacija ili karantena mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prijevoznim sredstvom.
- (3) Zdravstvena ustanova u kojoj je doktor medicine utvrdio ili posumnjao da je osoba oboljela od zarazne bolesti za koju je određena izolacija ili karantena, dužna je da osigura sanitetsko vozilo za prijevoz osobe do zdravstvene ustanove za bolničko liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti.

Članak 33.

- (1) Izolacija je mjera kojom se oboljelom od neke zarazne bolesti koja se može na neposredan ili posredan način prenijeti na druge osobe, ograničava sloboda kretanja.

- (2) Ovisno o načinu prijenosa zarazne bolesti i infektivnosti pacijenta, određuje se vrsta izolacije koja se može obaviti u pacijentovom stanu, u zdravstvenoj ustanovi (hospitalizacija) ili, za tu namjenu, posebno određenom mjestu/području.
- (3) Izolacija je obvezna za bolesnika sa plućnom kugom, plućnim antraksom, velikim boginjama, virusnom hemoragijskom groznicom, kolerom, poliomijelitisom i difterijom, kao i za osobe za koje postoji sumnja da boluju od zarazne bolesti nepoznate etiologije.
- (4) Izolacija može trajati najviše onoliko vremena koliko traje zaraznost.
- (5) Vrsta i trajanje izolacije određuje se posebnim propisom, kojeg na prijedlog Federalnog zavoda, donosi federalni ministar.

Članak 34.

- (1) Karantena je mjera za ograničavanje slobode kretanja i provođenje potrebnih zdravstvenih pregleda zdravih osoba koje su bile ili za koje se sumnja da su bile u kontaktu sa osobama koje su oboljele od kuge, velikih boginja i virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa, Marburg) u vrijeme njegove infektivnosti.
- (2) Mjera karantene provodi se i u slučaju pojave druge zarazne bolesti za koju federalni ministar, u suradnji sa Federalnim povjerenstvom za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje pučanstva.
- (3) Organiziranje i provođenje mjere karantene iz st. (1) i (2) ovoga članka određuje federalni ministar.
- (4) Mjera karantene provodi se u objektima koji ispunjavaju propisane uvjete za provođenje te mjere.
- (5) Iznimno, mjere karantene mogu se provoditi i u kućnoj sredini ako za to postoje uvjeti i preporuka referentne zdravstvene ustanove.
- (6) Objekti utvrđeni u stavku (4) ovoga članka određuju se aktom Vlade Federacije BiH, na prijedlog federalnog ministra.

Članak 35.

- (1) Osobe oboljele od kolere, tifusa i paratifusa, kuge, antraksa, bruceloze, gube, tetanusa, difterije, meningitisa, plinske gangrene, HIV-a, legionarske bolesti, povratne groznice, poliomijelitisa, bjesnoće, virusnog encefalitisa kojeg prenose krpelji, drugih virusnih encefalitisa, hemoragijske groznice, malarije, lišmanijaze će se liječiti u zdravstvenim ustanovama namijenjenim liječenju zaraznih bolesti.
- (2) Zdravstvene ustanove namijenjene liječenju zaraznih bolesti moraju izolirati osobe koje su pod sumnjom da su zaražene od karantenskih bolesti, virus hemoragijske groznice, dječje paralize i difterije.
- (3) Osobe zaražene drugim zaraznim bolestima, na temelju medicinskih indikacija će biti tretirane i izolirane u drugim zdravstvenim ustanovama ili u kućnoj sredini, ako takvi uvjeti postoje.
- (4) U slučaju epidemije određene zarazne bolesti u većem opsegu izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim za tu svrhu.

Zdravstveni nadzor u cilju sprječavanja zaraznih bolesti

Članak 36.

- (1) Zdravstveni nadzor u cilju sprječavanja zaraznih bolesti uključuje epidemiološko ispitivanje, ciljane preglede osoba, uključujući i uzimanje materijala za ciljane laboratorijske analize, te provođenje higijenskih i sanitarnih mjera u bližoj okolini.
- (2) Pregledi iz stavka (1) ovoga članka obavezni su za osobe koje rade u objektima pod sanitarnim nadzorom, i to:

- a) koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju pučanstva pitkom vodom, a koja na svojim radnim mjestima dolaze u dodir sa namirnicama, odnosno sa pitkom vodom;
 - b) koje rade u obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i mladež (predškolske ustanove, školske i druge obrazovne ustanove, đачki domovi, studentski domovi, dječja i omladinska odmarališta, ustanove socijalne zaštite, starački domovi i sl.);
 - c) zdravstveni djelatnici i drugi uposlenici u zdravstvenim ustanovama, nositelji privatne prakse, uposlenici u ustanovama socijalne zaštite, obrazovnim ustanovama, kao i osobe koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova, odnosno koje tokom rada na drugi način dolaze u neposredni dodir s lijekovima;
 - d) koje rade u objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu, poslovima pružanja nemedicinskih estetskih intervencija kojima se narušava integritet kože (javna kupatila, berbernice, frizerski i kozmetički saloni i dr.), kao i osobe koje rade u proizvodnji ili prometu kozmetičkih sredstava;
 - e) osobe koje tokom školovanja obavljaju obveznu praksu na poslovima utvrđenim u toč. od a) do d) ovoga stavka.
- (3) Zdravstvene ustanove, drugi oblici obavljanja zdravstvene djelatnosti, druge pravne osobe i poduzetnici koji obavljaju djelatnosti utvrđene u stavku (2) toč. od a) do d) ovoga članka, dužni su da osiguraju vršenje obveznih zdravstvenih pregleda određenih kategorija svojih uposlenih u rokovima i na način propisan posebnim provedbenim propisom koji donosi federalni ministar, da snose troškove tih pregleda, kao i da u poslovnim prostorijama objekata u kojima se obavlja djelatnost čuvaju sanitarne knjižice kao dokaze o zdravstvenom stanju uposlenih.
- (4) Mjeru obveznog zdravstvenog pregleda određenih kategorija uposlenih, drugih osoba i kliconoša utvrđenih u stavku (1) ovoga članka, organiziraju i provode zavodi za javno zdravstvo u Federaciji.

Članak 37.

- (1) Obveznom zdravstvenom pregledu, sukladno ovom zakonu, podliježu i:
- a) darovatelji krvi, sjemene tečnosti, jajnih ćelija, tkiva i dijelova ljudskog tijela koji se presađuju;
 - b) trudnice;
 - c) osobe na liječenju hemodijalizom.
- (2) Mjeru obveznog zdravstvenog pregleda za određene kategorije osoba utvrđenih u stavku (1) ovoga članka organiziraju i provode mjerodavne zdravstvene ustanove, sukladno zakonu.
- (3) Troškove obveznih zdravstvenih pregleda iz stavka (1) ovoga članka osiguravaju se suglasno propisima o zdravstvenom osiguranju.

Članak 38.

- (1) Ako postoji neposredna opasnost od širenja zaraznih bolesti, obvezni zdravstveni pregledi se određuju za osobe:
- a) koje su preboljele zarazne bolesti i zdrave kliconoše zaraznih bolesti;
 - b) za koje se pretpostavlja, na temelju njihovih navika i ponašanja, da će prenositi zarazne bolesti;
 - c) koje u Federaciju dolaze iz država u kojima postoji bolest: kolera, kuga, velike boginje, žuta groznica, virusne hemoragijske groznice, malarija ili druge bolesti određene međunarodnim ugovorom;
 - d) koje dolaze u Federaciju kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom;
 - e) koje u Federaciju dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad, kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Federaciju.

- (2) Troškove zdravstvenih pregleda iz stavka (1) ovoga članka osiguravaju se suglasno propisima o zdravstvenom osiguranju.

Članak 39.

Način izvršenja, rokove, sadržaj ispitivanja za obvezne zdravstvene preglede posebnim propisom utvrđuje federalni ministar.

Imunoprofilaksa i hemoprofilaksa

Članak 40.

- (1) Imunoprofilaksu i hemoprofilaksu provode zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici, sukladno zakonu.
- (2) Federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda, propisuje bliže uvjete glede organizacije i načina provođenja imunoprofilakse i hemoprofilakse i donosi godišnji program obveznih imunizacija u Federaciji.

Članak 41.

- (1) Imunizacija je obvezna protiv:
- a) tuberkuloze, difterije, tetanusa, velikoga kašlja, dječije paralize, krzamaka (morbilla), rubeola, zaušnjaka, hepatitisa B, virusa hemofilusa influence tip b za sve osobe određene dobi;
 - b) tetanusa, bjesnoće, hepatitisa B, influence, trbušnog tifusa, pneumokoka, meningokoka, žute groznice, krpeljnog encefalitisa, hepatitisa A i drugih bolesti za koje postoji djelotvorna vakcina, kao i, za osobe za koje postoje utvrđeni epidemiološki, odnosno klinički razlozi.
- (2) U slučaju pojave epidemije zarazne bolesti utvrđene u stavku (1) ovoga članka, može se odrediti i obvezna vanredna imunizacija protiv te zarazne bolesti - za sve osobe, odnosno za određene kategorije osoba, ako se utvrdi opasnost od širenja epidemije te zarazne bolesti.
- (3) Obvezna vanredna vakcinacija iz stavka (2) ovoga članka naređuje se aktom federalnog ministra, a na prijedlog Federalnog zavoda.

Članak 42.

Zaštita specifičnim imunoglobulinom (seroprofilaksa) obvezna je prema epidemiološkim indikacijama za osobe koje su bile izložene uzročnicima tetanusa, bjesnoće, hepatitisa B i drugih zaraznih bolesti za koje postoje specifični imunoglobulini.

Članak 43.

Zaštita lijekovima (hemoprofilaksa) provodi se za svaku osobu koja nije zaštićena na bilo koji drugi način, a izložena je tuberkulozi, meningokoknoj bolesti, koleri i malariji, epidemijskoj pojavi dizenterije, streptokokne bolesti kod osoba koje su došle u kontakt sa krvlju ili drugim tjelesnim tekućinama HIV pozitivne osobe, te na temelju epidemioloških indikacija kod osoba izloženih drugim zaraznim bolestima.

Članak 44.

- (1) Imunizaciju i zaštitu specifičnim imunoglobulinima, kao i hemoprofilaksu planiraju, organiziraju i provode mjerodavne zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici prema utvrđenom planu imunizacije, sukladno zakonu.
- (2) Indikaciju za imunizaciju određuje doktor medicine po prethodno izvršenom pregledu svake osobe koju treba imunizirati.
- (3) Vođenje propisane evidencije o izvršenim imunizacijama vrši doktor medicine.
- (4) Imunizaciju obavljaju doktori medicine i zdravstveni djelatnici sa višom ili srednjom stručnom spremom odgovarajućeg smjera u prisustvu i pod nadzorom doktora medicine.

- (5) Nadzor nad provođenjem imunizacije iz stavka (1) ovoga članka vrše mjerodavni zavodi za javno zdravstvo i Federalni zavod.

Članak 45.

- (1) Poseban propis o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnoće, donosi federalni ministar.
- (2) Federalni ministar rješenjem određuje zdravstvene ustanove iz stavka (1) ovoga člana.
- (3) Rješenje iz stavka (2) ovoga članka objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija (DDD) po epidemiološkim indikacijama

Članak 46.

- (1) Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provode se kao posebna mjera radi suzbijanja nastale bolesti ako priroda bolesti nalaže provođenje takvih mjera.
- (2) Obveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju obavljaju higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja, kantonalnih zavoda, odnosno Federalnog zavoda, ovisno od epidemiološke situacije.

Članak 47.

- (1) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija vrši se prilikom sumnje na ili pojavu kolere, kuge, virusnih hemoragičnih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), bjesnila, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, tuberkuloze u zaraznom stadiju, zarazne žutice tipa A i legionarske bolesti, te drugih zaraznih bolesti, za koju mjerodavna zdravstvena ustanova utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje pučanstva.
- (2) Obvezna protuepidemijska dezinfekcija vrši se u toku bolesti, odnosno kliconoštva (dezinfekcija u toku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvata:
- izlučevine osoba oboljelih od zaraznih bolesti ili kliconoša;
 - osobne i druge predmete iz okoline osoba oboljelih od zaraznih bolesti ili kliconoša;
 - stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravila osoba oboljela od zaraznih bolesti ili kliconoša;
 - prevozna sredstva kojima je prevezena osoba oboljela od zaraznih bolesti ili kliconoša, odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Članak 48.

- (1) Obvezna protuepidemijska dezinsekcija vrši se u slučaju sumnje na oboljevanje ili oboljevanja od zarazne bolesti koju prenose insekti, a za koju mjerodavna zdravstvena ustanova utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje pučanstva.
- (2) Obvezna protuepidemijska dezinsekcija obuhvata:
- a) osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti koju prenose insekti i druge osobe iz okoline bolesnika;
 - b) odjeću, obuću, veš, posteljinu i druge predmete osoba koje su oboljele od zaraznih bolesti koju prenose insekti, te drugih osoba iz okoline bolesnika;
 - c) stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravila osoba koja je oboljela od zaraznih bolesti koju prenose insekti, te drugih osoba iz okoline bolesnika;
 - d) prijevozna sredstva kojima je prevezena osoba oboljela od zaraznih bolesti koju prenose insekti, te drugih osoba iz okoline bolesnika za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike određenih zaraznih bolesti.

Članak 49.

- (1) Obvezna je deratizacija naseljenih mjesta, luka, aerodroma, brodova i drugih sredstava javnog prevoza, kao i skladišnih prostora i gospodarskih objekata, u slučaju pojave zarazne bolesti gdje su prenositelji uzročnika glodari, a za koju mjerodavna zdravstvena ustanova utvrdi da predstavlja opasnost po zdravlje pučanstva.
- (2) Obvezna protuepidemijska deratizacija obuhvata:
 - a) stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta;
 - b) pristaništa, pomorske, riječne luke, aerodrome, autobusne i željezničke stanice, te druge objekte javnog saobraćaja;
 - c) sredstva javnog saobraćaja (autobuse, trolejbuse, brodove, kamione, avione, željezničke vagone i dr.) i sredstva za prijevoz namirnica i predmeta opće uporabe;
 - d) radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe, te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje glodara.

Članak 50.

Nadzor nad provođenjem mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u mjerodavnosti sanitarnih inspektora.

C. DRUGE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija/infekcija koje se javljaju u zdravstvenim ustanovama

Članak 51.

- (1) Zdravstvene ustanove, zdravstveni djelatnici nositelji privatne prakse, socijalne ustanove u kojima se obavlja i zdravstvena djelatnost, kao i druge pravne osobe koje mogu obavljati zdravstvenu djelatnost, za svoje uposlene, sukladno zakonu, dužne su provoditi odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske, organizacijske i druge propisane mjere radi sprječavanja pojave, ranog otkrivanja i suzbijanja zaraze unutar zdravstvene ustanove, odnosno ordinacije (u daljnjem tekstu: bolnička infekcija/infekcija koja se javlja u zdravstvenim ustanovama).
- (2) Sve ustanove, pravne i fizičke osobe iz stavka (1) ovoga članka obvezne su, sukladno ovom zakonu i pravilnikom donesenim na temelju ovoga zakona, donijeti opći akt kojim se utvrđuju mjere, obveze i odgovornosti za zaštitu od bolničkih infekcija.
- (3) Radi provođenja nadzora nad bolničkim infekcijama, zdravstvene ustanove i socijalne ustanove u kojima se obavlja i zdravstvena djelatnost, dužne su da formiraju komisiju za zaštitu od bolničkih infekcija.
- (4) Poseban propis o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija donosi federalni ministar.

Prenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba

Članak 52.

- (1) Prenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba mora se obavljati pod uvjetima i na način koji onemogućava širenje zaraze i na način utvrđen ovim zakonom.
- (2) Prenos osobe umrle od zarazne bolesti unutar teritorije BiH, prenos iz inozemstva u Federaciju, kao i iznošenje osoba umrlih od zaraznih bolesti u inozemstvo, vrši se na temelju sprovodnice, odnosno odobrenja i sprovodnice.
- (3) Prenos osobe umrle od zarazne bolesti iz inozemstva u Federaciju može se vršiti samo po odobrenju Ministarstva vanjskih poslova BiH, uz prethodnu suglasnost Federalnog ministarstva i Federalnog ministarstva unutarnjih poslova.

- (4) Iskopavanju osoba umrlih od zarazne bolesti može se pristupiti samo po prethodno pribavljenom odobrenju za iskopavanje izdanom od općinskog organa uprave mjerodavnog za poslove komunalnih djelatnosti i odobrenju mjerodavnog sanitarnog inspektora, sukladno zakonu.
- (5) Poseban propis o uvjetima i načinu prenosa, pogreba i iskopavanja umrlih osoba donosi federalni ministar.

Informiranje

Članak 53.

- (1) Zavodi za javno zdravstvo obvezni su informirati zdravstvene djelatnike i pučanstvo o razlozima i načinu provedbe posebnih mjera za suzbijanje i sprječavanje zaraznih bolesti u posebnim slučajevima kada je nužna suradnja zdravstvenih djelatnika i pučanstva u provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprječavanje zaraznih bolesti.
- (2) Zdravstveni djelatnici ili pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost mogu informirati ostale zdravstvene djelatnike ili pučanstvo isključivo u dijelu mjera koje sami provode.
- (3) Na prijedlog Federalnog zavoda u slučaju iz stavka (1) ovoga članka federalni ministar će informirati zdravstvene djelatnike i pučanstvo o provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprječavanje zaraznih bolesti.

D. IZVANREDNE MJERE ZA SPRJEČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Epidemiološki nadzor u izvanrednim situacijama

Članak 54.

- (1) Epidemiološki nadzor obvezno se provodi:
 - a) u slučaju elementarnih nesreća i katastrofa u kojima postoji opasnost od pojave epidemija zaraznih bolesti;
 - b) za vrijeme epidemije zarazne bolesti, kada i poslije poduzimanja protuepidemijskih mjera postoji opasnost od širenja epidemije;
 - c) u slučaju pojave nove ili nedovoljno poznate zarazne bolesti;
 - d) u slučaju sumnje na uporabu biološkog agensa.
- (2) Epidemiološki nadzor iz stavka (1) ovoga članka provodi se dok postoje razlozi navedeni u stavku (1) ovoga članka.
- (3) Epidemiološki nadzor u vanrednim slučajevima organiziraju i provode Federalni zavod, odnosno kantonalni zavodi za javno zdravstvo.

Mjere u slučaju epidemije većih razmjera, zlouporabe biološkog agensa ili elementarnih nepogoda

Članak 55.

U slučaju epidemija od većeg epidemiološkog značaja za Federaciju, kao i u slučaju zlouporabe biološkog agensa ili elementarnih nepogoda (poplava, zemljotres, požar, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.) koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikog broja osoba, Vlada Federacije, na prijedlog federalnog ministra, može odrediti, radi sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, sljedeće mjere:

- a) uvođenje radne obveze zdravstvenim djelatnicima i angažiranje drugih građana;
- b) angažiranje opreme, lijekova i transportnih sredstava;
- c) privremeno korištenje poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite;
- d) izolaciju i liječenje;
- e) određivanje posebnih zadataka zdravstvenim ustanovama i nositeljima privatne prakse.

Mjere radi sprječavanja unošenja u zemlju, širenja i suzbijanja zaraznih bolesti

Članak 56.

- (1) Radi sprječavanja unošenja u zemlju, širenja i suzbijanja zaraznih bolesti, federalni ministar na prijedlog Federalnog povjerenstva za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, može narediti mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, i to:
 - a) zabranu putovanja u zemlju u kojoj vlada epidemija zaraznih bolesti iz članka 33. ovoga zakona;
 - b) zabranu kretanja pučanstva, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima;
 - c) imunoprofilaksu i hemoprofilaksu protiv zaraznih bolesti;
 - d) ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta roba i proizvoda;
 - e) obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, nositelja privatne prakse i drugih fizičkih osoba u suzbijanju bolesti, odnosno uporabu objekata, opreme i prijevoznih sredstava;
 - f) druge mjere sukladno međunarodnim propisima.
- (2) Mjere iz stavka (1) ovoga članka mogu trajati najdulje dok postoji opasnost od unošenja zarazne bolesti u zemlju, odnosno od širenja epidemije zarazne bolesti.
- (3) O mjerama navedenim u stavku (1) ovoga članka, federalni ministar izvještava odmah Vladu Federacije i javnost.

Članak 57.

- (1) Radi zaštite Federacije od unošenja zaraznih bolesti organizira se i vrši sanitarni nadzor nad putnicima i njihovim stvarima i nad sredstvima u međunarodnom prometu.
- (2) Sanitarni nadzor na granici vrše federalni sanitarni inspektori i inspektori pri carinarnicama i carinskim ispostavama.

Članak 58.

- (1) U obavljanju sanitarnog nadzora na granici, federalni sanitarni inspektor ima pravo i obvezu:
 - a) narediti zdravstveni pregled osoba i biološkog materijala radi utvrđivanja zaraznih bolesti;
 - b) zabraniti kretanja osoba, za koje se posumnja da su se mogle zaraziti od kuge, velikih boginja i virusnih hemoragičkih groznica (Ebola, Lassa, Marburg) i drugih karantenskih bolesti u vrijeme njene infektivnosti;
 - c) narediti poduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, sukladno ovom zakonu i obvezama prema Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP).
- (2) Mjere iz stavka (1) ovoga članka utvrđuju se rješenjem.
- (3) Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

IV - NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 59.

- (1) Nadzor nad primjenom ovoga zakona, drugih propisa i drugih akata kojima se uređuje zaštita pučanstva od zaraznih bolesti se vrši sukladno propisima o inspekcijama u Federaciji.
- (2) Nadzor obavljaju federalni i kantonalni, sanitarni inspektori koji su u provedbi inspeksijskog nadzora ovlašteni:

- a) zabraniti kretanje osobama za koje se utvrdi ili sumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti;
 - b) zabraniti okupljanje osoba u obrazovnim ustanovama, kinima, pozorištima, javnim lokalima, te na drugim javnim mjestima, dok ne prođe opasnost od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim zakonom;
 - c) narediti izolaciju osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim zakonom i njihovo liječenje;
 - d) zabraniti rad na određenim radnim mjestima, odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba, uključujući mikrobiološku čistoću objekata pod sanitarnim nadzorom ili u objektima ako za to postoji epidemiološka indikacija osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti, te osobama koje su nositelji klica određenih zaraznih bolesti;
 - e) zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima do ozdravljenja, odnosno pregleda;
 - f) narediti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti određenih ovim zakonom;
 - g) zabraniti rad osobama koje nemaju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni;
 - h) narediti provedbu zdravstvenog vaspitanja osobama koje rade u proizvodnji ili prometu namirnica i predmeta opće uporabe;
 - i) narediti obavljanje obvezne (preventivne i protuepidemijske) dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije;
 - j) zabraniti obavljanje obvezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije pravnoj i fizičkoj osobi ako ne udovoljava propisanim uvjetima - dok se tim uvjetima ne udovolji;
 - k) narediti da se poduzmu i druge propisane opće, posebne i ostale mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, sukladno zakonu;
 - l) narediti poduzimanje drugih mjera sukladno obvezama utvrđenim međunarodnim sanitarnim konvencijama i drugim međunarodnim ugovorima;
 - m) obavijestiti i drugi organ o razlozima za poduzimanje mjera za koje je taj organ ovlašten,
 - n) ograničiti ili zabraniti promet pojedinih vrsta robe i proizvoda.
- (3) Mjere iz stavka (2) ovoga članka utvrđuju se rješenjem.
- (4) Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Članak 60.

Mjerodavni inspektor, pored poslova utvrđenih u članku 59. ovoga zakona, obavlja i sljedeće poslove:

- a) prati i proučava zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti i poduzima mjere za kvalitetno obavljanje ove djelatnosti;
- b) nadzire zakonitost rada pravnih i fizičkih osoba u obavljanju inspekcijskog nadzora;
- c) razmatra podneske pravnih i fizičkih osoba koji se odnose na nadzor iz utvrđene ovlasti sukladno ovom zakonu, i o poduzetim radnjama i mjerama pisano obavještava podnositelja;
- d) poduzima preventivne aktivnosti u cilju sprječavanja nastupanja štetnih posljedica zbog nedostataka i nepravilnosti u provedbi ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, a koje se nalažu rješenjem.

Članak 61.

- (1) Ako se prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da postoji epidemiološka indikacija koja zahtijeva da se hitno poduzme određena mjera zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje i život pučanstva, mjerodavni inspektor iz članka 60. ovoga zakona može prilikom obavljanja

inspekcijskih poslova izdati i usmeno rješenje za izvršenje određenih mjera osiguranja:

- a) kada opasnost za zdravlje ili život ljudi zahtijeva da se određena mjera osiguranja poduzme odmah, bez odgađanja;
 - b) kada postoji opasnost od prikriivanja, zamjene ili uništenja dokaza, ako se mjera osiguranja ne poduzme odmah.
- (2) Mjerodavni sanitarni inspektor može narediti izvršenje usmenog rješenja odmah.
 - (3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja u slučajevima iz stavka (1) ovoga članka.
 - (4) Usmeno rješenje mora se unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.
 - (5) Mjerodavni inspektor je obavezan izdati pisani otpравak rješenja u roku od osam dana od dana upisa izrečene mjere u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.

V - OSTALE ODREDBE

Članak 62.

Radi sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti od interesa za Federaciju, Federalno ministarstvo:

- a) prati kretanje zaraznih bolesti na temelju izvješća Federalnog zavoda;
- b) donosi godišnji program obvezne imunizacije na prijedlog Federalnog zavoda;
- c) naređuje provedbu mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava dva i više kantona, posebno složenih epidemija i epidemija nepoznatog uzročnika koje predlaže Federalni zavod.

Članak 63.

U okviru zaštite pučanstva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija osigurava sredstva za:

- a) obavljanje sanitarno-inspekcijskog nadzora na granici i za provedbu mjera u svezi s obavljanjem tog nadzora;
- b) zdravstvene preglede stranaca i državljana pri ulasku u BiH;
- c) naknadu troškova sudjelovanjau provedbi mjera iz članka 55. stavak (1) ovoga zakona.

Članak 64.

- (1) Sredstva za provođenje preventivnih, dijagnostičkih i terapijskih mjera prema ovom zakonu za osigurane osobe u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja osiguravaju se sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju.
- (2) Sredstva za provođenje mjera iz stavka (1) ovoga članka za osobe koje nisu osigurane u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji osiguravaju se prema posebnim propisima.
- (3) Utvrđivanje statusa osigurane osobe iz stavka (1) ovoga članka ne odgađa provedbu mjera određenih ovim zakonom.

Članak 65.

U slučaju izrazito pogoršane epidemiološke situacije, federalni ministar, odnosno mjerodavni kantonalni ministar, imenuje Krizni stožer sa zadatkom organiziranja i koordiniranja mjera za suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Članak 66.

Zdravstvena ustanova u kojoj je izoliran ili primljen na liječenje stranac, koji je obolio od zarazne bolesti iz članka 7. ovoga zakona, dužna je o tome obavijestiti ministarstvo unutarnjih poslova mjerodavno prema mjestu u kojem se nalazi zdravstvena ustanova.

Članak 67.

U okviru zaštite pučanstva od kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija osigurava materijalna sredstva:

- a) za vršenje sanitarnog nadzora na granici Federacije i za provođenje mjera u svezi s vršenjem tog nadzora;
- b) za podmirenje troškova karantene za osobe koje su bile u dodiru sa oboljelim ili sa osobama za koje se sumnja da boluju od neke od tih bolesti;
- c) za osiguranje potrebnih rezervi vakcine i drugih sredstava za sprječavanje širenja tih bolesti;
- d) za imunizaciju pučanstva, i
- e) za provođenje drugih mjera za suzbijanje tih bolesti kad to naredi federalni ministar.

Članak 68.

Na prikupljanje, obradu i razmjenu osobnih podataka za potrebu vođenja dokumentacije suglasno ovom zakonu primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11), te propisa donesenih na temelju tog Zakona.

VI - KAZNE NE ODREDBE

Članak 69.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako:
 - a) ne obavlja rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze (članak 20.);
 - b) ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti sukladno zakonu i propisima donesenim na temelju zakona (članak 24.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (članak 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (članak 36.);
 - e) ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu, hemoprofilaksu ili ako je ne obavi na način predviđen zakonom i drugim propisima donesenim na temelju zakona (čl. 40, 41, 42, 43. i 44.);
 - f) ne obavlja obveznu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju (čl. 13, 14. i 15.);
 - g) ne poduzima mjere za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (članak 51.);
 - h) ne postupi po članku 53. ovoga zakona;
 - i) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (članak 60.);
 - j) ne provodi ostale propisane mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi novčanom kaznom od 700 do 3.000 KM.
- (3) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stavka (1) ovoga članka može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

Članak 70.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 4.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj gospodarsko društvo i druga pravna osoba ako:
 - a) ne postupi po članku 4. ovoga zakona;
 - b) ne provodi opće mjere, kada je to utvrđeno programima ili kada ih ne provodi u roku određenom programom (članak 11.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (članak 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (članak 36.);

- e) ne obavi obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju kada je dužan osigurati njenu provedbu na propisan način (čl. 13, 14. i 15.);
 - f) obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 16.);
 - g) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (članak 60.);
- (2) Za radnje iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u gospodarskom društvu, i drugoj pravnoj osobi novčanom kaznom od 700 do 3.000 KM.
- (3) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stavka (1) ovoga članka može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

Članak 71.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 700 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj nositelj privatne prakse ako:
- a) ne omogući mjere iz članka 10. ovoga zakona;
 - b) ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti sukladno zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga zakona (članak 24.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika ili ako sam ne obavi zdravstveni pregled (članak 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti, odnosno ako sam obavlja djelatnost, a boluje od zarazne bolesti (članak 36.);
 - e) ne poduzima mjere za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (članak 51.);
 - f) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (članak 60.);
 - g) ne provodi ostale propisane mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.
- (2) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stavka (1) ovoga članka može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

Članak 72.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 12.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba - obrtnik ako:
- a) ne postupi po članku 4. ovoga zakona;
 - b) uposleniku ne osigura zdravstveni odgoj (članak 11.);
 - c) zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede uposlenika (članak 36.);
 - d) zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad uposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (članak 36.);
 - e) obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 16.);
 - f) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (članak 60.).
- (2) Pored novčane kazne, počinitelju prekršaja iz stavka (1) ovoga članka može se izreći zabrana vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjenja prekršaja.

Članak 73.

Novčanom kaznom u iznosu od 700 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik ako ne postupi sukladno čl. 20. i 21. ovoga zakona.

Članak 74.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:
- a) ne omogući postupanje po članku 10. ovoga zakona;
 - b) odbije da se izolira (čl. 32. i 33.);
 - c) ne postupi po čl. 29. i 30. ovoga zakona;
 - d) za vrijeme trajanja zdravstvenog nadzora ne postupa sukladno članku 31.;
 - e) ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu i hemoprofilaksu protiv određene zarazne bolesti (čl. 40, 41, 42, 43. i 44.);
 - f) ako ne omogući provođenje obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kada je dužno osigurati njenu provedbu na propisan način (čl. 13, 14. i 15.);
 - g) u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (član 60.).
- (2) Kada se obaveza odnosi na maloljetnika, za prekršaje iz stavka (1) toč. b), c), d) i e) kaznit će se novčanom kaznom iz stavka (1) roditelj, odnosno staratelj, ako propusti dužnu brigu za maloljetnika.

VII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 75.

- (1) U roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona federalni ministar će donijeti podzakonske propise na temelju ovoga zakona, a kojim se uređuje sljedeće:
- a) sanitarno-tehnički i higijenski uvjeti objekata u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava, objekata socijalne zaštite, objekata za smještaj učenika i studenata, objekata za proizvodnju i promet hrane i predmeta opće uporabe, objekata za snabdijevanje vodom za piće, bazena za kupanje i kupalištima, salona za njegu i uljepšavanje, odgojno-obrazovnih ustanova, te objekata i sredstava javnog saobraćaja (članak 12. stavak 4.),
 - b) uvjeti o higijensko-zdravstvenoj ispravnosti vode u rekreacijskim bazenima, u rekreacijskim objektima, javnim kupalištima i prirodnim ljekovitim banjama i drugim vodama od javnozdravstvenog interesa (članak 12. stavak 5.),
 - c) uvjeti glede potrebnog broja i stručne spreme kadrova, tehničke opremljenosti, poslovnog prostora, skladišta, opreme i zaštitnih sredstava, i drugih potrebnih uvjeta za provođenje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (članak 16. stavak 1.),
 - d) načine, rokove i uvjete izvođenja poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije (članak 16. stavak 3.),
 - e) kriterije za definicije slučajeva zaraznih oboljenja (članak 21. stavak 2.),
 - f) bliže uvjete glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze (članak 22. stavak 4.),
 - g) bliže uvjete za vršenje laboratorijskih ispitivanja, načina vođenja podataka o laboratorijskim ispitivanjima, načinu obavještavanja i rokovima za davanje obavještenja o dobivenim rezultatima (članak 23. stavak 3.),
 - h) način prijavljivanja zaraznih bolesti (članak 26.),
 - i) način prijavljivanja zaraznih bolesti u sustavu primjene Međunarodnih zdravstvenih propisa (MZP) utvrđenih ovim zakonom (članak 28. stavak 4.),
 - j) sadržaj i način provođenja ciljanog zdravstvenog prosvjećivanja (članak 30. stavak 3.),
 - k) vrstu i trajanje izolacije od zaraznih bolesti (članak 33. stavak 5.), i
 - l) način izvršenja, rokove i sadržaj ispitivanja za obvezne zdravstvene preglede (članak 39.).

(2) Do donošenja propisa iz stavka (1) ovoga članka, osim odredbi koje su suprotne ovom zakonu, primjenjivat će se provedbeni propisi iz oblasti zaštite pučanstva od zaraznih bolesti koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 76.

Zdravstvene ustanove i nositelji privatnih praksi, kao i pravne i fizičke osobe dužne su uskladiti svoju organizaciju i poslovanje sa odredbama ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona i podzakonskih akata koji se donose na temelju ovoga zakona.

Članak 77.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona, prestaje da važi Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj 29/05), izuzev propisa iz članka 75. stavak 2. ovoga zakona, i to:

- a) Pravilnik o uvjetima i načinu provođenja obvezne imunizacije, seroprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti i o osobama koje podliježu toj obvezi („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/07, 19/08, 6/10, 8/11 i 12/12);
- b) Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnila („Službene novine Federacije BiH“, broj 10/08);
- c) Naredba o uspostavi mreže koordinatora u Federaciji BiH a radi provođenja općih i posebnih mjera za zaštitu pučanstva od sindroma stečenog nedostatka imuniteta (SIDA/AIDS) („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/03);
- d) Pravilnik o načinu obavljanja obvezne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 60/06);
- e) Pravilnik o uvjetima glede stručne spreme uposlenika, tehničke opremljenosti prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, gospodarska društva odnosno fizičke osobe-obrtnici za obavljanje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije („Službene novine Federacije BiH“, br. 60/06 i 82/06);
- f) Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom („Službene novine Federacije BiH“, broj 20/08);
- g) Pravilnik o načinu prijavljivanja HIV/AIDS-a u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/09);
- h) Pravilnik o uvjetima i načinu provođenja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija („Službene novine Federacije BiH“, broj 84/10);
- i) Pravilnik o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti („Službene novine Federacije BiH“, broj 101/12);
- j) Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze („Službene novine Federacije BiH“, broj 101/12);
- k) Pravilnik o načinu vođenja evidencija o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima („Službene novine Federacije BiH“, broj 101/12).

Članak 78.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O b r a z l o ž e n j e

Nacrta zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti

I. USTAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovoga zakona sadržan je u Poglavlju III članak 2. pod b) i članku 3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema navedenim odredbama predviđena je podijeljena ovlast federalne vlasti i kantona u oblasti zdravstva, s tim da:

- federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču ove ovlasti (članak III 3. stavak 3);
- kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone (članak III 3. stavak 4.);
- suglasno potrebama ovlasti u oblasti zdravstva ostvaruju se od strane kantona koordinirano od federalne vlasti (članak III 3. stavak 1.), pri čemu federalna vlast uzima u obzir različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju (članak III 3. stavak 3.).

Suglasno ustavnim ovlastima Prednacrt zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti upućen je na mišljenje kantonima, kao i mjerodavnim tijelima sukladno Poslovniku o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni razlog za donošenje Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti je potreba da se utvrde zarazne bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), opće, posebne i izvanredne mjere zaštite pučanstva od zaraznih bolesti koje se provode u svrhu sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, mjerodavni organi za donošenje mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, obveze zdravstvenih ustanova, pravnih osoba, poduzetnika i pojedinaca u poduzimanju mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i obveze utvrđene Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.) i drugim međunarodnim ugovorima zaključenim ili ratificiranim od strane države Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH).

Donošenje niza zakona u oblasti zdravstva kao što su: Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13), Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11), Zakon o evidencijama iz oblasti zdravstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12), Zakon o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/09), Zakon o krvi i krvnim sastojcima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/10) i dr., nametnulo je potrebu donošenja novoga zakona kojim će se utvrditi lista zaraznih bolesti, kao i mjere za zaštitu od zaraznih bolesti, a u svrhu zaštite i unaprjeđenja zdravlja pučanstva u Federaciji, BiH i na međunarodnom planu.

Treba istaći da je u Federaciji do sada bio u primjeni Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti iz 2005. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05).

Koncept novog zakona kao primarni cilj ima praćenje zaraznih bolesti, utvrđivanje i praćenje mjera zaštite od zaraznih bolesti, izvršavanje obveza svih subjekata u oblasti zdravstva i ostvarivanje prava na zdravstvenu zaštitu vezano za zarazne bolesti, što je osnova za donošenje kratkoročne i dugoročne politike i mjera u toj oblasti. Sukladno izmijenjenim europskim standardima BiH, kao i druge zemlje, mora da razvija sveobuhvatni sustav mjera

zaštite pučanstva od zaraznih bolesti, a polazeći od aktuelnih međunarodnih epidemioloških standarda u oblasti zaraznih bolesti.

III. USUGLAŠENOST SA EUROPSKIM PROPISIMA I MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Kada su u pitanju propisi Europske unije, mora se istaći da je oblast zaštite od zaraznih bolesti uređena odlukama Europskog parlamenta i Vijeća. Radi se, dakle, o sekundarnim izvorima prava Europske unije. Odluka, kao pravni akt, obvezuje adresate kojima je upućena; obično su namijenjene državama članicama Europske unije. Međutim, iako BiH nije članica Europske unije, te nije u decidnoj obvezi usklađivanja svojih propisa s odlukama Europskog parlamenta i Vijeća, potrebno je ukazati da država nečlanica ipak ima slobodu da odluči hoće li i u kojoj mjeri pristupiti usklađivanju domaćeg zakonodavstva sa izvorima prava Europske unije, kakav su odluke. Shodno statusu u kojem se nalazi BiH, a cijeneći podijeljene ovlasti u oblasti zdravstva, opisane naprijed, obrađivač Prednacrtu zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, odlučio je pri izradi istog konsultirati određene odluke Evropskog parlamenta i Vijeća. Domaće zakonodavstvo treba uskladiti, u određenoj mjeri i tamo gdje je to moguće, sa odlukama Europske unije, posebno s obzirom na značaj propisa o zaštiti od zaraznih bolesti u oblasti zaštite javnoga zdravlja.

Okosnica uređenja sustava zaštite od zaraznih bolesti u zemljama Europske unije dugo godina je bila **Odluka 2119/98/EC Parlamenta i Vijeća Europe i odlukama od 24. rujna 1998. o uspostavi mreže za epidemiološki nadzor i kontrolu zaraznih bolesti u Zajednici**, kao i njene brojne izmjene i dopune koju su uslijedile poslije. Tokom procesa izrade Prednacrtu zakona, navedena odluka, zajedno sa Odlukama 2000/96/EC, 2003/542/EC, 2007/875/EC, 2009/312/EC i 2009/539/EC uzete su obzir kod definiranja pravnih rješenja ovoga zakona. Međutim, dana 22. listopada 2013.godine donesena je nova **Odluka 1082/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju**, koja je stavila van snage spomenutu Odluku 2119/98/EC, kao i određene njene izmjene ili dopune. Stoga je obrađivač zakona odlučio sačiniti Izjavu o usklađenosti i prateći uporedni prikaz samo u svezi sa novom Odlukom 1082/2013/EU Europskoga parlamenta i Vijeća o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju.

Ovim zakonom se omogućava konzistentnost i komplementarnost sa propisima Europske unije, te relevantnim programima i inicijativama u zemljama Europske unije u kontekstu javnozdravstvenih akcija, izmjene informacija i postavljanju okvira za programe istraživanja i tehnološkoga razvoja u ovoj oblasti.

Općenito govoreći, važno je istaći da su u Nacrt zakona ugrađene preporuke kojima se utvrđuje mreža za epidemiološki nadzor i kontrolu zaraznih bolesti, kao i sustavno prikupljanje podataka, analiza, interpretacija i diseminacija zdravstvenih podataka o grupama zaraznih bolesti. Obveza zemalja je da u cilju efektivne suradnje na međunarodnom planu, odrede opseg mjera zaštite od zaraznih bolesti, uspostavljanje odgovarajućeg, standardiziranog epidemiološkog izviđanja što bi omogućilo jedinstveno informiranje i zaustavljanje širenja zaraznih bolesti koje imaju značajne konsekvence, ne samo za zdravlje pučanstva u zemlji, nego i na međunarodnom planu.

Dalje, neophodno je uspostavljanje sustava ranog upozoravanja i odgovor sustava za prevenciju i kontrolu zaraznih oboljenja u zemljama, kako bi se mogle odrediti potrebne mjere za zaštitu javnoga zdravlja, te kako bi se izmjenjivale informacije na međunarodnom planu i uspostavljale mreže za epidemiološki nadzor. Nacrtom zakona stvoreni su zakonski preduvjeti za daljnje razvijanje i prihvatanje procedura za informacije, konzultacije i kooperaciju unutar sustava ranog upozoravanja i odgovora u zemlji, u oblasti epidemiološke ekspertize na terenu, laboratorijske podrške, kao i kliničke i druge neophodne ekspertize, te za tehničkom asistencijom od strane Europske unije.

Shodno Odlukama 2000/96/EC, 2003/542/EC, 2007/875/EC, 2009/312/EC i 2009/539/EC revidirana je lista zaraznih bolesti koje je obvezno registrirati; u odnosu na Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti iz 2005. godine lista je racionalizirana, pa se sa liste od 84 bolesti, prešlo na listu od 57 bolesti, koja sadržava sve bolesti koje su obvezne za prijavu u Europskoj uniji, a koja je proširena pojedinim zaraznim bolestima karakterističnim za ovo podneblje (ne samo Federaciju, BiH, nego i zemlje u ovom dijelu Europe).

Istovremeno, utvrđen je zakonski temelj za implementaciju Međunarodnih zdravstvenih propisa (*International Health regulative – IHR*) kroz domaću legislativu. Međunarodni zdravstveni propisi (MZP, 2005) Svjetske zdravstvene organizacije su ratificirani od strane Parlamentarne skupštine BiH i postoji obveza njihove implementacije od 15. lipnja 2007. godine, u smislu daljnjeg razvoja i održavanja efektivnog međunarodnog sustava kojim se može kontinuirano procijeniti globalni kontekst javnozdravstvenih rizika i graditi snažni javnozdravstveni sustavi u zemlji, u smislu brzog istraživanja detektiranih slučajeva, izvješćivanja, razmjene informacija i implementiranja javnozdravstvenih mjera kontrole; ovo se posebno odnosi na zarazne bolesti.

IV. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

U **Poglavlju I „Temeljne odredbe“** utvrđen je predmet uređivanja ovoga zakona (**članak 1.**), pojmovi koji se koriste u ovom zakonu i njihovo značenje (**članak 2.**), zabrana diskriminacije i uporaba izraza (**članak 3.**), prava i dužnosti zdravstvenih ustanova, pravnih osoba i građana u svezi sa zaštitom pučanstva od zaraznih bolesti (**članak 4.**). **Članak 5.** utvrđuje formiranje stručnih povjerenstava radi obavljanja određenih stručno-metodoloških, doktrinarnih i konzultativnih poslova u oblasti zaštite pučanstva od zaraznih bolesti i razvojem politika obaveznih imunizacija. **Člankom 6.** utvrđuje se zaštita pučanstva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude, suradnja sa organima uprave i drugim organizacijama i ustanovama mjerodavnim za poslove veterinarstva, mjere za sprječavanje i kontrolu zoonoza, kao i kratkoročne i dugoročne preventivne mjere i programe za zaštitu zdravlja pučanstva od zoonoza koje, na prijedlog Federalnog zavoda za javno zdravstvo, donosi federalni ministar zdravstva, uz suglasnost Federalnoga ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Poglavlje II „Zarazne bolesti“ donosi listu zaraznih bolesti usklađenu sa EU direktivama (**članak 7.**). **Članak 8.** definira slučaj pojave opasnosti od zarazne bolesti koja nije navedena u članku 7., a koja u većoj mjeri može ugroziti zdravlje pučanstva Federacije. Definiran je način donošenja odluke o proglašenju zarazne bolesti, mjere, uvjeti, načini provođenja, izvršitelji, te sredstva za provođenje sukladno ovom zakonu, kao i provođenje mjera propisanih Međunarodnim zdravstvenim propisima (MZP, 2005.). Odluka se sačinjava na temelju prijedloga Federalnoga zavoda za javno zdravstvo u suradnji sa Federalnim povjerenstvom za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti i sadrži: naziv zarazne bolesti, mjere za njeno sprječavanje i suzbijanje, način njihovog provođenja i sredstva neophodna za provođenje tih mjera. O odluci donesenoj u smislu stavka 2. ovoga članka, Vlada Federacije BiH na odgovarajući način obavještava javnost. U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili mjerodavno tijelo Europske unije, Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra utvrđuje bitan interes Vlade Federacije BiH za nabavu roba, usluga i radova u cilju sprječavanja i suzbijanja te zarazne bolesti (**članak 9.**).

U **poglavlju III "Mjere za sprječavanje i suzbijanje pučanstva od zaraznih bolesti" (čl. 10.-58.)** definirane se mjere za zaštitu sprječavanja i suzbijanje pučanstva od zaraznih bolesti koje obavljaju zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici, druge pravne i fizičke osobe i poduzetnici. Organizaciju, nadzor provedbe i financiranje mjera iz stavka 1. ovoga članka vrše mjerodavni organi Federacije, kantona i organi lokalne samouprave, sukladno zakonu. Posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti obavljaju zdravstvene ustanove, a kod zoonoza, i pravne i fizičke osobe koje se bave veterinarskom medicinom (**članak 10.**). **Mjere su**

definirane kao: A) opće mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 11.-16.), B) posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 17.-50.), C) druge mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 51.-53. i D) izvanredne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (čl. 54.-58.).

Opće mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti definirane su u **članku 11.** i njih organiziraju i provode mjerodavni organi Federacije i kantona, organi jedinica lokalne samouprave, zdravstvene organizacije, gospodarska društva, poduzetnici, druge pravne osobe i građani. **Člankom 12.** utvrđene su dužnosti mjerodavnih organa Federacije, kantona, organa jedinica lokalne samouprave, gospodarskih društava, ustanova, poduzetnika i drugih pravnih osoba u osiguranju osnovnih uvjeta za održavanje osobne i opće higijene na javnim i radnim mjestima, što podrazumijeva posebne sanitarno-tehničke i higijenske uvjete koji moraju biti ispunjeni u objektima u kojima se obavlja zdravstvena djelatnost, proizvodnja i promet lijekova i medicinskih sredstava, objektima socijalne zaštite, objektima za smještaj učenika i studenata, objektima za proizvodnju i promet hrane i predmeta opće uporabe, objektima za snabdijevanje vodom za piće, bazenima za kupanje i kupalištima, salonima za njegu i uljepšavanje, odgojno-obrazovnim ustanovama, te objektima i sredstvima javnog saobraćaja. U **čl. 13.-16.** definiraju se pojmovi, izvođači, načini, obveze, uvjeti, mjesta obavljanja preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i obvezne sustavne deratizacije, kao i obveza donošenja odgovarajućih provedbenih propisa koji će ovo pobliže odrediti. Definirana je obveza mjerodavnih kantonalnih organa i organa lokalne samouprave u provođenju obvezne sustavne deratizacije, od donošenja programa, financiranja, načina nabave, organizacije i nadziranja provođenja obvezne sustavne deratizacije.

Posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, način organiziranja, provođenja i sadržaj programa mjera (teritoriji, sudionici, vrijeme, rokovi, izvor sredstava, evaluacija) definirani su odredbama **čl. 17.-19.** **Člankom 20.** određeno je epidemiološko ispitivanje (anketiranje) radi ranog otkrivanja izvora, putova i načina širenja zarazne bolesti, kao i radi otkrivanja epidemije zarazne bolesti, utvrđivanje uzročnika epidemije zarazne bolesti i sprječavanja i suzbijanja bolesti.

Način postavljanja dijagnoze zarazne bolesti i laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti opisano je u **čl. 21.-23.** Kriteriji za definicije slučajeva zaraznih bolesti i standardne operativne procedure vezano za sustav nadzora i odgovora u svezi sa javnozdravstvenom prijetnjom propisuje federalni ministar, na prijedlog Federalnog zavoda za javno zdravstvo shodno najnovijim međunarodnim preporukama i aktuelnim znanstvenim dokazima i podacima. Utvrđuje se i laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemija zaraznih bolesti vrši se u svim slučajevima pojave ili sumnje na pojavu zarazne bolesti, u kojima je utvrđivanje uzročnika zarazne bolesti neophodno za postavljanje dijagnoze, sukladno kriterijima definicije slučaja, kao i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemije zarazne bolesti. Utvrđeno je da federalni ministar rješenjem određuje u kojim se zdravstvenim ustanovama može obavljati laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjera (verifikacija) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze.

Člankom 23. utvrđena je lista uzročnika zaraznih bolesti, kao i obveza prijavljivanja od strane mikrobiološkog laboratorija koji vrši ispitivanje i svaki slučaj izolacije bakterija neuobičajeno otpornih na antibiotike. Bliže uvjete za vršenje laboratorijskih ispitivanja, načina vođenja podataka o laboratorijskim ispitivanjima, načinu obavještanja i rokove za davanje obavještenja o dobijenim rezultatima propisuje federalni ministar posebnim propisom.

Člankom 24. definirano je šta sve podliježe obveznom prijavljivanju, obveze, način i rokovi prijavljivanja sukladno ovom zakonu (svako oboljenje/smrt od zarazne bolesti iz članka 7. ovoga zakona, sumnja na difteriju, epidemijski meningitis, virusne hemoragijske groznice, koleru, kugu, dječju paralizu, plućni antraks i bolest nepoznatog uzroka; svaka epidemija ili sumnja na epidemiju zarazne bolesti; svako izlučivanje uzročnika trbušnog tifusa, drugih salmonela, šigela, kampilobaktera, Yersinia i lamblije; svako nosilaštvo virusa hepatitisa B i C,

HIV-a, uzročnika malarije, svaki ugriz i/ili kontakt s bijesnom životinjom ili životinjom sumnjivom na bjesnoću, svaki slučaj akutne flakcidne paralize; svaka postvakcinalna komplikacija, infekcija unutar zdravstvenih ustanova, rezistencija bakterija na antimikrobne lijekove, laboratorijski utvrđen uzročnik zarazne bolesti i svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa.). O načinu prijavljivanja bit će doneseni posebni provedbeni propisi (**članak 26.**). Utvrđena je obveza prijavljivanja oboljenja od: bjesnila, bruceloze, antraksa, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, Q groznice, salmoneloze, trihineloze, tularemije i drugih zoonoza od strane organa uprave mjerodavnog za poslove veterinarstva (**članak 25.**). Provođenje međunarodnih propisa je obveza BiH, te je s tim u svezi, **člankom 28.** određen način usklađenosti međunarodnih zdravstvenih propisa i preporuka, kao i obveze zavoda za javno zdravstvo u Federaciji. Federalni ministar, na prijedlog Federalnoga zavoda, naredbom proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od većeg epidemiološkog značaja, te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje, najkasnije u roku od 5 dana od dostavljanja prijedloga, dok kantonalni ministar proglašava epidemiju ili opasnost od epidemije zarazne bolesti od manjeg epidemiološkog značaja (**članak 29.**). Istim člankom se utvrđuje obveza planiranja sredstava u federalnom i kantonalnim proračunima za pokrivanje troškova nastalih u slučaju epidemija zaraznih bolesti u zaraženim, odnosno ugroženim područjima, na teritorijama za koje su ovlašteni.

Prijevoz, izolacija, karantena i obvezno liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti su opisane u **čl. 31.-35.** Kao još jedna od posebnih mjera utvrđen je zdravstveni nadzor u cilju sprječavanja zaraznih bolesti, što uključuje epidemiološko ispitivanje, ciljane preglede osoba, uključujući i uzimanje materijala za ciljane laboratorijske analize, te provođenje higijenskih i sanitarnih mjera u bližoj okolini, organizaciju i provođenje navedenog, osobe koje podližu obveznom zdravstvenom pregledu (**članak 37.**), te slučaj opasnosti od širenja zaraznih bolesti (**članak 38.**), kao i način izvršenja, rokove, sadržaj ispitivanja za obvezne zdravstvene preglede (**članak 39.**).

Imunoprofilaksa i hemoprofilaksa su definirane odredbama **čl. 40.-45.**, što uključuje nositelje provedbe imunoprofilakse i hemoprofilakse, bliže uvjete glede organizacije i način provođenja, oboljenja koja podliježu obveznoj imunizaciji, slučaj obvezne izvanredne imunizacije, zaštitu specifičnim imunoglobulinom (**članak 42.**), hemoprofilakasa (**članak 43.**). Provođenje plana imunizacije mjerodavnih zdravstvenih ustanova, zdravstvenih djelatnika i nadzor utvrđen je **člankom 44.**

Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija po epidemiološkim indikacijama, način provedbe, nositelji, obveznost provođenja i nadzor nad provođenjem uređeni su **čl. 46.-50.** Sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija/infekcija koje se javljaju u zdravstvenim ustanovama, prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba, kao i informiranje čine druge mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, te su **čl. 51.-53.** definirane obveze, uvjeti i načini provođenja ovih mjera.

Izvanredne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (**čl. 54.-58.**) su determinirane kao epidemiološki nadzor u vanrednim situacijama, mjere u slučaju epidemije većih razmjera, zlouporabe biološkog agensa ili elementarnih nepogoda i mjere radi sprječavanja unošenja u zemlju, širenja i suzbijanja zaraznih bolesti. Za svaku od mjera utvrđene su obveze, uvjeti i načini provođenja.

U poglavlju IV. "Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti" utvrđeno je da nadzor nad provođenjem ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona obavljaju federalni i kantonalni sanitarni inspektori; propisana su ovlaštenja i mjere zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi i život pučanstva (**čl. 59.– 61.**).

U poglavlju V. "Ostale odredbe" člankom **62.** utvrđuju se obveze Federalnog ministarstva zdravstva radi sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti od interesa za Federaciju. Obveza osiguranja sredstava od strane Federacije u okviru zaštite pučanstva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat određena je u **članku 63.** U slučaju izrazito pogoršane epidemiološke situacije

utvrđuje se obveza imenovanja Kriznoga stožera (**članak 65.**). U okviru zaštite pučanstva od kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija treba da osigurava materijalna sredstva: za vršenje sanitarnog nadzora na granici Federacije i za provođenje mjera u svezi sa vršenjem tog nadzora, za podmirenje troškova karantene za osobe koje su bile u dodiru sa oboljelim ili sa osobama za koja se sumnja da boluju od neke od tih bolesti, za osiguranje potrebnih rezervi vakcine i drugih sredstava za sprječavanje širenja tih bolesti; za imunizaciju pučanstva i za provođenje drugih mjera za suzbijanje tih bolesti (**članak 67.**). Posebno treba istaći da zakon predviđa i normu prema kojoj se na prikupljanje, obradu i razmjenu osobnih podataka za potrebe vođenja dokumentacije suglasno ovom zakonu primjenjuju i odredbe Zakona o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 49/06, 76/11 i 89/11), te propisa donesenih na temelju tog zakona (**članak 68.**).

Poglavlje VI. „Kaznene odredbe“ (čl. 69.-74.) predviđa novčane kazne, kao i kazne zabrane vršenja djelatnosti u periodu do šest mjeseci, a s ciljem sprječavanja budućeg činjena prekršaja - za zdravstvene ustanove, gospodarska društva i druge pravne osobe, nositelje privatne prakse, fizičke osobe – obrtnike, doktore medicine ili druge zdravstvene radnike. Predviđene su novčane kazne za fizičke osobe, pod određenim uvjetima (**članak 74.**). Visina prekršajnih kazni usklađena je sa Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH", broj 31/06).

U Poglavlju VII. "Prijelazne i završne odredbe" utvrđeni su rokovi za donošenje podzakonskih akata koji se donose na temelju ovoga zakona (**članak 75.**). Predviđena je obveza zdravstvenih ustanova, nositelja privatne prakse, kao pravnih i fizičkih osoba, koji su u okviru svoje djelatnosti dužni postupiti sukladno ovom zakonu, te usklađivanje poslovanja zdravstvenih ustanova, nositelja privatne prakse, kao pravnih i fizičkih osoba sa odredbama ovoga zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona (**članak 76.**). Nadalje, **čl. 77. i 78.** utvrđen je prestanak važenja propisa koji su ranije uređivali ovu oblast, kao i vrijeme stupanja na snagu ovoga zakona.

V. MIŠLJENJA

Suglasno ustavnim ovlastima, Prednacrt zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti upućen je na mišljenje kantonima, kao i mjerodavnim tijelima Federacije sukladno Poslovniku o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Pozitivna mišljenja na Prednacrt zakona dostavljena su od strane Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva finansija/financija. Ured Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije dostavio je Mišljenje broj: 07-02/1-37-265/14 od 28.02.2014.godine na Prednacrt zakona, u kojem su izneseni određeni prijedlozi i sugestije, koje je obrađivač propisa prihvatio, te ugradio u tekst zakona. Također, uz navedeno mišljenje dostavljena je potpisana i ovjerena Izjava o usklađenosti Prednacrta zakona sa propisima Europske unije, koja se nalazi u prilogu ovome zakonu, zajedno sa pratećim uporednim prikazom.

Pozitivna mišljenja pristigla su i od strane Federalne uprave za inspekcijske poslove i Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine. Kada je u pitanju ravnopravnost spolova, a suglasno mišljenju Gender centra Federacije Bosne i Hercegovine, konstatiramo da je Prednacrt zakona usuglašen sa odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“, br. 32/10).

Nadalje, većina kantona pozitivno se izjasnila na predloženi Prednacrt, naglašavajući da tekst zakona predstavlja dobru osnovu koja se može uputiti u daljnju proceduru usvajanja.

Osim navedenog, treba istaći da su određeni komentari, odnosno sugestije pristigle od Ministarstva zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona, Ministarstva zdravstva Zeničko-dobojskog kantona i Ministarstva za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona. Obradivač zakona je razmotrio pristigle komentare, te konstatiramo sljedeće.

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona predlaže da se u članku 2. točka p) iza riječi „medicinskih sredstava“ dodaju i riječi: „i pomoćnih ljekovitih sredstava“, te na kraju teksta „pružanje kozmetičkih i sličnih usluga“. Kada su u pitanju pomoćna ljekovita sredstava, ona su obuhvaćena pojmom „medicinska sredstva“ suglasno propisima o lijekovima i medicinskim sredstvima u BiH. S obzirom na to, nije izvršena dopuna navedene točke. Što se tiče kozmetičkih i sličnih usluga, one su već navedene u istoj točki, i to na način „objekti u kojima se vrši pružanje usluga njege i uljepšavanja lica i tijela i nemedicinskih intervencija kojima je moguće narušavanje integriteta kože“. Isti se komentar odnosi i na prijedlog istaknut za članak 12. stavak 4. zakona.

Vezano za članak 11. stavak 1. točka e) izvršena je predložena korekcija. Nadalje, izvršena je korekcija i članka 48. sukladno iznesenom prijedlogu, kao i korekcija članka 52. Također, prihvaćeni su prijedlozi izneseni za članak 59. Prednacrta zakona.

Ministarstvo zdravstva i socijalne politike Srednjobosanskog kantona predlaže da je člankom 52. potrebno propisati i pogreb, iskopavanje i prenos umrlih osoba koje nisu umrle od zaraznih bolesti. Navedeno je obrazloženo time da su česte pojave da porodice traže iskopavanje i premještanje posmrtnih ostataka svojih umrlih ili u ratu nastradalih. Isto tako osobe umrle „prirodnom smrću“ prenose se u druge države, za što je potrebno imati odobrenje i sprovodnicu. S tim u svezi, treba naglasiti da je izvršena korekcija članka 52. u dijelu koji se odnosi na provedbene propise, tako da se isti sada odnosi na prenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba, te će obuhvatiti kako umrle osobe koje nisu zaražene, tako i umrle zaražene osobe.

Na kraju, isto Ministarstvo ističe da je nejasan dio teksta u članku 60. stavak 1. točka b), koji glasi: „*Inspektor nadzire zakonitost rada pravnih i fizičkih osoba u obavljanju inspekcijskog nadzora*“. S tim u svezi, valja napomenuti da se ovdje govori o kontroli zakonitosti u smislu preventivnoga nadzora.

Ministarstvo zdravstva Zeničko-dobojskog kantona prosljedilo je prijedloge Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona. Prijedlozi se odnose na čl. 7, 29. i 30. Naime, Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona smatra da je potrebno proširiti listu zaraznih oboljenja, te skreću pažnju da važeći zakon iz ove oblasti sadrži listu od 84 bolesti, dok je sada Prednactrom predviđeno svega 57 bolesti i stanja. Postavljaju pitanje da li zarazne bolesti, kao što su infektivna mononukleozna, ptičja gripa, varicella i sepsa nisu važne za naše podneblje, zatim šta je sa nazokomijalnim infekcijama, kao i sa antimikrobnom rezistencijom. Ukazano je na činjenicu da, primjerice, Hrvatska ima 82 bolesti ili stanja koja se smatraju zaraznim. U vezi s Listom bolesti, treba naglasiti da je ista usaglašena sa listom EU i predstavlja optimum prijavljivanja zaraznih bolesti koje su od značaja za međunarodno izvješćivanje, ali je proširena i sa određenim posebnostima vezanim za Federaciju BiH (Scabies, npr.), a u članku 8. je objašnjen način proširenja liste zaraznih bolesti, u slučaju da one značajno ugrožavaju zdravlje pučanstva u Federaciji BiH. O listi se dugo diskutiralo tokom izrade zakona, te je odlučeno na način kako se predlaže u članku 7. Također, člankom 23. Prednacrta zakona navedeno je i 49 uzročnika bolesti koji se moraju mikrobiološki potvrditi i prijaviti, što u prethodnom Zakonu iz ove oblasti nije bio slučaj. Način prijave bolničkih infekcija bit će propisan posebnim provedbenim propisom, a kako je naznačeno u članku 51. zakona.

Istaknut je i komentar u vezi sa člankom 29., a koji se odnosi na proglašavanje epidemije ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti od većeg epidemiološkog značaja. S tim u svezi, navedeni Zavod ističe dva prijedloga; prema prvom da se objasni razlika između epidemije većeg i manjeg epidemiološkog značaja, a onda shodno da se regulira da prvu proglašava Federalno ministarstvo zdravstva, a drugu kantonalna ministarstva zdravstva. Alternativno, predlažu da svaku epidemiju proglašava Federalno ministarstvo zdravstva. U obrazloženju svoga stava, Zavod ističe da bi kantonalna ministarstva zdravstva trebala proglašavati epidemije manjeg značaja, kako bi se rasteretilo Federalno ministarstvo zdravstva, odnosno kako se ovo Ministarstvo ne bi bavilo svakom epidemijom, koje nekad mogu zahvatiti manja područja ili tek nekoliko naseljenih mjesta. Ukoliko to nije prihvatljivo, predloženo je da se ne

pravi razlika između epidemije većeg i manjeg značaja, već da onda svaku proglašava Federalno ministarstvo zdravstva. Obradivač zakona razmotrio je iznesene prijedloge, te izvršio izmjenu članka 29. prihvatajući prvi prijedlog dostavljen od strane Zavoda za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona.

Dalje, Zavod za javno zdravstvo Zeničko-dobojskog kantona predlaže dopunu članka 30., koji se odnosi na ciljano zdravstveno prosvjeđivanje. Isti prijedlog dostavljen je i od strane JU Zavoda za javno zdravstvo Bosansko-podrinjskog kantona. Obradivač zakona prihvatio je prijedloge, te izvršio dopunu članka 30. stavcima 2. i 3., cijeneći da se time bitno poboljšava navedena norma.

Ministarstvo za socijalnu politiku, zdravstvo, raseljena lica i izbjeglice Bosansko-podrinjskog kantona dostavilo je pozitivno mišljenje na zakon, uz pretpostavku da se razmotre primjedbe koje je istakao Zavod za javno zdravstvo Bosansko-podrinjskog kantona. Navedeni Zavod predlaže dopunu članka 17. koji definira posebne mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, na način da se utvrđenim mjerama doda i „kontrola mikrobiološke čistoće objekata“. Obradivač zakona je djelomično prihvatio prijedlog uz određene modifikacije, točnije izvršena je dopuna članka 12. koji se odnosi na opće mjere, jer kontrola mikrobiološke čistoće objekata spada u opće, a ne posebne mjere.

VI. FINACIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna finacijska sredstva iz Proračuna Federacije BiH.